

[Justitsministeren]

hos én myndighed. For de ikke-erhvervsdrivende fondes vedkommende skal fondsmyndigheden efter forslaget være Justitsministeriet, mens Industriministeriet som udgangspunkt skal være fondsmyndighed for de erhvervsdrivende fonde.

Det foreslås endvidere at undtage en række små fonde med aktiver på højst 250.000 kr. fra fondsloven. En stor del af disse fonde har kun ubetydelige beløb til rådighed, og det er ikke rimeligt, at sådanne små fonde skal have et stort papirarbejde og de omkostninger, der er forbundet med at være omfattet af fondsloven.

Et andet væsentligt formål med forslaget er at søge at hjælpe de mange selvejende institutioner, der i vidt omfang varetager opgaver af offentlig karakter, og som er undergivet et andet offentligt tilsyn end Fondstilsynet. Der kan f.eks. være tale om teaterinstitutioner, museer, boliginstitutioner, idrætshaller, forsamlingshuse eller institutioner, der varetager opgaver efter sociallovgivningen.

Mange af disse selvejende institutioner har et oprettelsesgrundlag og en struktur, der i væsentlig grad afviger fra de typer af institutioner, som det oprindelig var tanken at regulere ved fondslovene. Derfor foreslås der i såvel fondsloven som loven om erhvervsdrivende fonde indsat bestemmelser, der indebærer, at en stor del af disse institutioner ikke længere bliver omfattet af lovene, mens andre kan undtages fra lovene efter ansøgning.

Det foreslås også, at bestemmelserne i lov om erhvervsdrivende fonde om medarbejderrepræsentation ikke skal finde anvendelse på moderfonde, der driver virksomhed med massemedier. Der skal dog fortsat være medarbejderrepræsentation i det underliggende aktieselskabs bestyrelse.

Forslaget indebærer herudover en væsentlig forenkling af det offentliges tilsynsopgaver, idet regnskabskontrol m.v. efter forslaget overlades til fondens revisor. Fondsmyndigheden skal herefter kun tage stilling til tvivlsspørgsmål og give indberetning til fondsmyndigheden, hvis alt ikke er, som det burde være. Fondsmyndigheden kan også kontrollere fondene ved at foretage stikprøveundersøgelser.

Som et væsentligt led i reformen foreslås endelig en ændring af fondsbeskatningsloven, således at de fonde, der – på grund af deres ringe størrelse eller på grund af institutionens karakter

ter – ikke er omfattet af fondslovene eller er konkret undtaget fra disse, heller ikke skal være omfattet af fondsbeskatningsloven. Fondene skal stadig være skattepligtige af eventuel erhvervsindtægt, men administrationen af fondsbeskatningsloven vil efter forslaget blive væsentligt forenklet.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Gade (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.

(Lovforslag nr. L 104).

Forslag til lov om ændring af lov om naturfredning.

(Lovforslag nr. L 105).

Forslag til lov om ændring af lov om kommuneplanlægning og lov om lands- og regionplanlægning. (Udvidet borgerdeltagelse).

(Lovforslag nr. L 106).

Miljølovgivningen har siden KVR-regeringens dannelse i 1988 været et centralt diskussionsemne, uden at denne diskussion har fået et konkret gennemslag i form af vedtagen lovgivning. Umiddelbart inden folketingsvalget den 12. december 1990 foregik der forhandlinger om de af den daværende miljøminister fremsatte forslag til nye miljølove. Disse forhandlinger blev afbrudt af folketingsvalget.

De fremsatte lovforslag søgte at finde en balance mellem en omfattende forenkling og modernisering af lovgivningen og en væsentlig forbedring og effektivisering heraf. Samlet er det Socialistisk Folkepartis opfattelse, at forslagene nok var egnede som udgangspunkt for en diskussion af en større revision af lovgivningen, men at en effektiv sikring af miljøet og en målrettet indsats for at understøtte tankegangen om en bæredygtig udvikling ville kræve omfattende og væsentlige ændringer i KVR-regeringens udspil.

På den baggrund har forslagsstillerne valgt at fremsætte selvstændige forslag til ændring af miljøbeskyttelsesloven, naturfredningsloven og lovene om den fysiske planlægning. Yderligere har forslagsstillerne fremsat beslutningsforslag (B 11) om erstatning for miljøskader.

[Gade]

Forslagene indarbejder en række af de væsentlige forslag til forbedringer af den gældende miljølovgivning, men afstår fra de meget ambitiøse administrative ændringer, der blev lagt op til med KVR-regeringens forslag.

Der er ikke efter forslagsstillernes opfattelse noget aktuelt behov for en større sammenskrivning eller drastiske forenklinger, da langt de fleste væsentlige love er revideret inden for de sidste 5-6 år, og da det ikke forekommer sandsynligt, at de nødvendige administrative gennemførelsesforskrifter m.m. vil blive afgørende begrænset ved en sammenskrivning af lovgivningen.

Der er derimod behov for at gå videre i forbedringen og effektiviseringen af de bestemmelser, der giver myndigheder og borgere et bedre grundlag i arbejdet med miljøbeskyttelsen.

Forslagsstillerne har derfor bl.a. indarbejdet princippet om brugen af renere teknologi i lov om miljøbeskyttelse samt en række nye bestemmelser om affald. Endvidere er biotopbeskyttelsen i lov om naturfredning skærpet. I forslag til ændring af de to planlægningslove er den daværende miljøministers forslag til en styrkelse af offentlighedens medvirken i tilblivelsen af lokalplaner, kommuneplaner og regionplaner indarbejdet i en skærpet form, således at der knyttes en adgang til vejledende folkeafstemninger til såvel lokalplaner som til kommuneplaner. Tillige har forslagsstillerne gjort udarbejdelse af alternative planer til en pligt for de kommunale planmyndigheder på alle planniveauer.

Forslagsstillerne har med de fremsatte forslag ønsket at igangsætte en debat om revision af miljølovgivningen ud fra en styrkelse af miljø- og borgerinteresserne.

Dermed er der også lagt op til en forhandling om lovforslagene med dem af Folketingets partier, der ønsker at deltage heri.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslagenes bemærkninger, anbefaler jeg dem til Tingets velvillige behandling.

Uden for dagsordenen foretoges:

Valg af 4 medlemmer til Jernbanerådet.**Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Fra trafikministeren har jeg modtaget an-

modning om, at der for den resterende del af indværende funktionsperiode, der udløber den 1. april 1995, foretages valg af 4 nye medlemmer til Jernbanerådet i stedet for Søgaard, Ole Henriksen og Larsen-Ledet, der ikke blev genvalgt til Folketinget ved det seneste valg, samt i stedet for Ikast, der er udnævnt til trafikminister.

Til nye medlemmer har de pågældende grupper udpeget Helge Mortensen (S), Tommy Dinesen (SF), Bilgrav-Nielsen (RV) og Agnete Laustsen (KF).

De pågældende er herefter valgt.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 127****1) Til trafikministeren af:****Tommy Dinesen (SF):**

»Hvad agter ministeren at gøre på baggrund af de artikler i Vendsyssel Tidende, der beskylder danske værfter for internt at aftale overpriser ved tilbud på reparation af bl.a. DSB's færger og for på forhånd at aftale, hvilket værft der skal have ordren?«

Tommy Dinesen (SF):

Dette spørgsmål kunne lige så godt være rettet til forsvarsministeren eller industriministeren, for de mange artikler, der har været i Vendsyssel Tidende, viser klart, at der har været nogle aftaler – det er i hvert fald ikke imødegået fra værftsside. 200 mio. kr. er det tal, der har været fremme.

Når jeg spørger trafikministeren, er det, fordi vi i Trafikudvalget før har været inde på dette spørgsmål, hvor vi bl.a. har forsøgt at få belyst, hvorfor danske værfter var betydelig dyrere end de tyske. Det, vi i sin tid fik at vide, var, at det måske skyldtes, at tyske værfter fik EF-tilskud. Nu tyder meget på, at det ser anderledes ud.

Trafikministeren (Ikast):

Jeg kan oplyse, at jeg straks efter beskyldningernes fremkomst lige før jul sidste år igangsatte en undersøgelse internt i DSB af de sidste fem års indhentede tilbud på værfts-, eftersyns-

[Trafikministeren]

og reparationsarbejder, der skulle udføres på DSB's færger. Denne undersøgelse, som er meget omfattende, forventer DSB at afslutte her i løbet af februar måned. Det drejer sig om i alt ca. 100 tilbud.

Det ligger imidlertid i sagens natur på grund af den måde, værfterne efter avisens påstand har afgivet deres tilbud på, at der ikke ud af det materiale, DSB er i besiddelse af, forventes at fremkomme afgørende oplysninger, der kan bekræfte eller afkræfte påstandene i Vendsyssel Tidende.

Derfor har jeg i forlængelse af den interne undersøgelse i DSB og samtidig via DSB anmodet Konkurrencerådet om også at foretage en undersøgelse. I denne undersøgelse indhenter Konkurrencerådet foruden materiale fra DSB også tilsvarende materiale fra Søværnets Materielkommando og fra Søfartsstyrelsen, idet den påståede tilbudsclearing ud over DSB-færgerne også har omfattet flådens skibe og stats isbrydere.

Også i Skibsværftsforeningen og hos de berørte værfter indhentes der oplysninger, ligesom Konkurrencerådet desuden har haft lejlighed til at orientere sig i det materiale, der beror hos Vendsyssel Tidende.

Det forventes, at Konkurrencerådet på et møde i slutningen af februar skal drøfte en foreløbig redegørelse vedrørende undersøgelsesresultat, ligesom der også på dette møde vil blive taget stilling til, hvilke videre skridt der eventuelt skal foretages. Da hverken DSB's eller Konkurrencerådets undersøgelser således er afsluttet, kan jeg naturligvis ikke på nuværende tidspunkt oplyse nærmere om holdbarheden af påstandene i Vendsyssel Tidende.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil gerne begynde med at sige tak for svaret.

Dernæst vil jeg gøre opmærksom på, at det også er oplyst i Vendsyssel Tidende, at Konkurrencerådet ikke kan foretage sig noget på dette område. Man har også haft fat i statsrevisorerne, og de fralægger sig også alt ansvar.

Så det, der lægges op til, hvis ministeren ikke kan afvise det, der har stået i Vendsyssel Tidende om dette, er vel en politisag. Og derfor må jeg spørge, om man fra DSB's side vil gå ind i en politisag. Jeg må indrømme, at jeg synes, det er drastisk at gøre det, men jeg synes også, at de

danske værfter har haft en fantastisk stor goodwill i Folketinget, hver gang de har haft foretræde for udvalgene; det sidste eksempel herpå er byggeriet af »Peder Paars« og »Niels Klim«. Derfor synes jeg, der må ret drastiske foranstaltninger til, hvis man ikke kan komme videre i sagen på anden måde.

Trafikministeren (Ikast):

Så længe de to foreløbige rapporter ikke er færdige, kan jeg ikke udtale mig nøjagtigt om, hvad jeg vil gøre. Men jeg vil følge denne sag helt til dørs, for jeg må på samme måde som medlemmerne af Trafikudvalget føle det meget mærkeligt, at vi i disse år virkelig har støttet danske arbejdspladser, og hvis der er hold i det, Vendsyssel Tidende påstår, vil jeg føle mig en lille smule snydt.

J. K. Hansen (S):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om han kan bekræfte, at undersøgelsen eventuelt kan føre til, at der rejses et erstatningskrav fra DSB over for de danske værfter.

Ole Donner (FP):

Jeg synes, det er et meget interessant spørgsmål, der bliver rejst her af hr. Tommy Dinesen, og jeg er glad for, at ministeren giver udtryk for, at han har sat undersøgelser i gang. Jeg håber, at Trafikudvalgets medlemmer vil blive orienteret nærmere om resultatet af disse undersøgelser. Jeg er selvfølgelig klar over, at der på nuværende tidspunkt kun er tale om beskyldninger, men jeg er meget bange for, at der desværre kan være en hel del hold i disse beskyldninger. Vi kender jo alle sammen udtrykket mestergris, som man bruger i kommunerne – det er jo ikke ukendt, at der er nogle, der træffer aftaler. Ministeren har naturligvis ret i, at de rapporter, der er kommet indtil nu, ikke umiddelbart siger noget. Men der kunne måske være tale om en eller anden form for rotation, for når man laver rigtig mestergris, skiftes man jo til at få arbejderne. Så jeg glæder mig til ministerens redegørelse.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Der skal stilles et spørgsmål.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg forstår af ministerens svar, at ministeren har taget sagen i sine egne hænder, og det er sikkert klogt. Derfor vil jeg også gerne spørge ministeren for det første, om det skal forstås på den måde, at ministeren på eget initiativ har foretaget en meget detaljeret gennemgang af de forskellige sagsakter, og for det andet, hvilket indtryk en sådan seriøs gennemgang af de forskellige sagsakter har givet ministeren. Det må også Folketinget være interesseret i at høre nærmere om.

Trafikministeren (Ikast):

Til hr. J. K. Hansen kan jeg sige, at jeg ikke på nuværende tidspunkt kan udtale mig om eventuelle erstatningssager, men gerne vil give et skriftligt svar til Trafikudvalget herom.

Til hr. Risgaard Knudsen vil jeg gerne sige, at jeg som minister ikke selv har gennemgået sagerne. Jeg har ment, at der her er brug for fagfolk, der virkelig kan læse en licitation, og at forbrugerombudsmanden er bedre egnet hertil end ministeren, men jeg har bedt om at få denne gennemgang forelagt, inden sagen er afsluttet.

Risgaard Knudsen (S):

Det var et meget klart svar på mit spørgsmål. Jeg forstår, at ministeren altså ikke selv har taget initiativ til at gennemgå de pågældende sagsakter, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om han virkelig mener, det er klogt, at han med baggrund i den offentlige omtale, som sagen har fået i medierne, ikke har fundet anledning til selv at gennemgå sagsakterne, altså om et sådant manglende initiativ fra ministerens side virkelig er klogt.

Trafikministeren (Ikast):

Til hr. Risgaard Knudsen kan jeg kun sige, at det måske ikke er så klogt, men da der er tale om over hundrede sager, der skal gennemgås meget nøje, har jeg ment, de var i bedre hænder hos forbrugerombudsmanden og specialisterne end hos ministeren. Men jeg er klar til at gennemgå sagerne sammen med disse specialister, lige så snart de er færdige.

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg vil gerne supplerende spørge ministeren,

om de oplysninger, som DSB og Trafikministeriet i sin tid har givet Trafikudvalget i forbindelse med de licitationer, som vi er indgået i, og som vi har været orienteret om i Trafikudvalget, indgår i de undersøgelser, der nu er sat i gang.

Baggrunden for dette spørgsmål er, at jeg erindrer, at vi i 1987 – måske foråret 1988 – havde en sag om renovering af nogle færger, hvor de tyske priser var lavere. Begrundelsen dengang var, at den måde, man håndterede asbestsaneringen i færgerne på, ikke var så dyr som den måde, vi gjorde det på i Danmark, fordi vi gjorde det mere miljøforsvarligt. Jeg vil godt spørge, om den slags besparelser også indgår i undersøgelserne.

Trafikministeren (Ikast):

Jeg kan svare bekræftende på fru Sonja Mikkelsens spørgsmål og tilføje, at det endvidere er pålagt DSB at indhente tilbud fra tyske og andre udenlandske værfter på samtlige reparationsarbejder, der kommer for fremtiden.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 112**2) Til indenrigsministeren af:****Ebba Strange (SF):**

»Hvad agter ministeren at foretage i anledning af, at en professor ved Århus Universitet har udtalt, at kommunale embedsmænd længe har accepteret at udføre ordrer, som er åbenbart ulovlige?«

Skriftlig begrundelse

Jyllands-Posten bringer den 22. januar 1991 en artikel om, at kommunale embedsmænd længe har accepteret at udføre ordrer, der er åbenlyst ulovlige.

Det er umuligt ikke at se denne påstand i sammenhæng med embedsmændenes rolle i den såkaldte tamilsag, og det rejser nu spørgsmål om at få mere klare regler for, hvor grænserne går for embedsmænds loyalitet over for deres politiske chefer, om embedsmænds strafretlige ansvar og om eventuelt at udvide ombudsmandens kompetence til også at omfatte den kommunale forvaltning.

[Ebba Strange]

Under alle omstændigheder må indenrigsministeren som tilsynsførende med kommunerne forholde sig til sagen.

Ebba Strange (SF):

Når vi drøfter embedsmænds loyalitetsforpligtelse her i Folketinget, tænker vi som regel på embedsmændene i centraladministrationen, og derfor gjorde det indtryk på mig, da jeg så den notits i avisen, som jeg refererer til, at der faktisk også er et problem med embedsmænds loyalitetsforpligtelse, når vi kommer ud i kommunerne, og det mente jeg måtte være indenrigsministerens ressortområde; derfor mit spørgsmål.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Spørgsmålet vil blive besvaret af skatte- og økonomiministeren.

Indenrigsministeren (Fogh Rasmussen, fg.):

Som svar på det stillede spørgsmål skal jeg bemærke følgende: Efter den kommunale styrelseslov fører tilsynsrådene og Indenrigsministeriet tilsyn med kommuner og amtskommuner. Tilsynet er et retligt tilsyn, dvs. et tilsyn med, at kommunen og amtskommunen overholder lovgivningen. Tilsynsmyndighederne har pligt til at tage konkrete sager op, hvor der foreligger begrundet mistanke om, at en kommune eller en amtskommune kan have truffet en ulovlig beslutning eller har undladt at udføre en foranstaltning, som den efter lovgivningen har pligt til at udføre.

Professor Gorm Toftegaard Nielsen har i Jyllands-Posten udtalt, at der adskillige gange foreligger den situation, at embedsmænd i kommunerne får pålagt at træffe en ulovlig afgørelse.

Jeg vil gerne sige om dette, at der er tale om en helt privat vurdering, og at der ikke i professorens øvrige udtalelser eller i den pågældende artikel i øvrigt er nogen oplysninger, som giver anledning til mistanke om konkrete ulovligheder i en kommune eller en amtskommune. Den juridiske professors meget generelle udtalelse giver derfor ikke grundlag for, at de kommunale tilsynsmyndigheder foretager noget.

Ebba Strange (SF):

Jeg vil gerne sige tak for svaret. Men jeg er i øvrigt meget ked af det, for jeg synes, det er en

påstand, som hænger i luften, hvis ikke man fra Indenrigsministeriets side gør noget for at undersøge den. Man må vel kunne henvende sig til den pågældende professor og spørge, hvad det er for et dokumentationsmateriale, han er i besiddelse af. Han må jo være i besiddelse af noget dokumentationsmateriale, ellers ville det være ret fantastisk at udtale sådan noget til en avis.

Jeg er meget skuffet over, at man ikke agter at foretage sig mere, for der kan jo være forskellige baggrunde for, at situationen er, som den er – hvis den er det. Det, vi hører en gang imellem ude fra kommunerne, er, at der bliver læsset så mange nye ting i hovederne på dem herindefra, at det kan være svært for dem altid at overholde lovene, og så er jeg godt klar over, at der en gang imellem bliver taget konkrete sager op både af tilsynsrådene og af Indenrigsministeriet, men jeg er skuffet over, at man ikke fra Indenrigsministeriets side tager en sådan påstand mere alvorligt, end at man bare siger, at det bare er en privat persons private opfattelse. Han må jo have et materiale at bygge det på.

Indenrigsministeren (Fogh Rasmussen, fg.):

Jeg må gentage, at der efter min opfattelse må foreligge konkrete eksempler, før der er grundlag for, at tilsynsmyndighederne går ind i en sådan sag. Hvorvidt den pågældende professor er i besiddelse af sådanne konkrete eksempler, skal jeg ikke kunne udtale mig om, men jeg må gentage, at tilsynsmyndighederne har pligt til at tage sådanne konkrete sager op, hvis der foreligger en begrundet mistanke om, at man har gjort noget forkert eller har undladt at gøre noget, som man skulle gøre. Jeg synes, det er meget vanskeligt at foranstalte undersøgelser på baggrund af så generelle udtalelser som dem, denne professor er kommet med.

Ebba Strange (SF):

I begrundelsen for mit spørgsmål har jeg strejft en enkelt mulighed, som jeg ikke ved om man har drøftet i ministeriet, nemlig om man, efterhånden som kommunerne og amtene – og det er jo det, der er sagen – får udlagt flere og flere meget store og for borgerne meget væsentlige opgaver, som det jo har været tendensen igennem de sidste mange år, skulle overveje, om borgerne, når det drejede sig om kommunale sager, lige så vel som når det drejer

[Ebba Strange]

sig om den statslige administration, skulle have lejlighed til at gå til ombudsmanden med deres klager. For til syvende og sidst er dette her jo noget, der rammer borgerne, og det er jo det, der er det interessante. Det interessante er sådan set hverken professoren eller embedsmændene, men hvordan det kommer til at ramme borgerne. Det vil jeg gerne have en kommentar til fra ministeren.

Indenrigsministeren (Fogh Rasmussen, fg.):

Hvad angår ombudsmandens kompetence over for den kommunale forvaltning, er det jo sådan, at ombudsmandens virksomhed omfatter, som det hedder, »de sagsområder, hvor der er hjemmel for rekurs til en statslig virksomhed«. Endvidere kan ombudsmanden altid tage sager op, hvor der er krænkede, der hedder »væsentlige retlige interesser«.

Hertil kommer, at ombudsmanden indirekte behandler sager vedrørende kommunale forhold, idet sager, der er anket til en statslig myndighed, eller sager, der er taget op af de kommunale tilsynsmyndigheder, kan behandles af ombudsmanden. Ombudsmandens undersøgelse omfatter i så fald kun direkte den statslige tilsynsmyndigheds behandling af sagen, men jo altså indirekte den kommunale sag, som tilsynsmyndigheden har taget stilling til, og det er da også sket i en lang række tilfælde.

I øvrigt er det min opfattelse, at initiativer med hensyn til ændringer i ombudsmandens virksomhedsområde bør udgå fra Folketinget og ikke fra regeringen, og på den baggrund føler jeg egentlig, det ville være forkert, om jeg udtalte mig om, hvorvidt ombudsmandens kompetence bør ændres.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 129

3) Til *undervisnings- og forskningsministeren* af:

Baadsgaard (S):

»Hvad er begrundelsen for, at uddannelsen til afspændingspædagog, der er en statsanerkendt uddannelse, ikke er tilskudsberettiget på lige fod med andre statsanerkendte uddannelser?«

Skriftlig begrundelse

Undervisnings- og forskningsministeren har tidligere afslået anmodning om statstilskud med den begrundelse, at det ikke er ministerens målsætning, at staten skal overtage finansieringen af uddannelser, der i dag kører uden offentlig finansiering.

Det manglende statstilskud giver imidlertid et undervisningsgebyr for de studerende på ca. 31.000 kr. i år og ca. 39.000 kr. næste år. Det betyder, at mange undlader at søge uddannelsen af økonomiske grunde, og for de studerende er det en urimelig økonomisk belastning.

Det store og stigende undervisningsgebyr er en trussel mod uddannelsens eksistens.

Baadsgaard (S):

Som det fremgår af spørgsmålet, er uddannelsen til afspændingspædagog jo en statsanerkendt uddannelse – det er den blevet her for et par år siden, og det er godt – men med den anerkendelse fik uddannelsen jo ikke på lige fod med de fleste – vel i overvejende grad alle – uddannelser, der er statsanerkendte, tilskud fra staten, og det giver nogle uheldige følger, sådan at de studerende ved Afspændingspædagogisk Seminarium må betale i hvert fald på et af uddannelsesstederne 31.000 kr. i år i undervisningsgebyr. Det giver jo en enorm forskelsbehandling i forhold til andre uddannelsessøgende, og det er derfor, jeg gerne vil høre ministerens begrundelse for den forskelsbehandling, og hvad ministeren vil opnå med den.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har stor sympati for uddannelsen til afspændingspædagog, og det kan jeg oven i købet bevise jeg har, for det var mig, der i 1985 opfyldte et længe næret ønske fra skolerne om, at eleverne kunne blive SU-berettigede. Det var en meget stor begivenhed – det var også en betydelig merudgift – og det var skolerne meget glade for. Ved den lejlighed var der ingen, der var i tvivl om, at dette ikke indebar en statsovertagelse, at dette ikke indebar driftstilskud, men at det kun indebar, at man fik tilskud eller rettere sagt, at man blev SU-berettiget. Det vil jeg gerne holde fast ved i denne tid, hvor der er så mange merudgifter, vi skal finansiere.

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Man kan diskutere, om jeg dengang skulle have været så flink, men det var jeg altså. Men nu skal vi ikke overdrive og pludselig begynde at lade staten overtage og finansiere uddannelser, der har klaret sig så udmærket, også for eleverne fik SU, og som i hvert fald har klaret sig fortræffeligt, efter at eleverne er blevet SU-berettiget.

Svaret er altså, at vi har været meget venlige over for disse uddannelser.

Baadsgaard (S):

Jeg siger undervisningsministeren tak for svaret, og jeg er også glad for, at ministeren udtrykker sympati for uddannelsen, men jeg synes ikke, at svaret er tilstrækkelig fyldestgørende, når undervisningsministeren alene henviser til, at man har været venlig over for uddannelsen ved at give adgang til at opnå SU. Der er jo en væsentlig forskel på de studerende, der søger afspændingspædagogisk uddannelse og betaler 31.000 kr. og vel nok får for nogles vedkommende 15.000 kr. i supplerende SU. De 15.000 kr. er for øvrigt skattepligtige, så det er i virkeligheden kun 7.000 kr., så der er en enorm stor forskel.

Derfor vil jeg gerne spørge undervisningsministeren, om han finder den forskel i vilkår for at studere rimelig i forhold til de vilkår, man har på andre statsanerkendte uddannelser.

For at uddybe, hvor grel sagen er, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det oven i købet er sådan, at hvis man ikke kan opnå SU på grund af indkomstforhold, f.eks. hvis man har en enkepension på 7.000 kr., så får man heller ikke supplerende SU, og så skal man ud af en årsindkomst på 84.000 kr. altså forlods betale 31.000 kr. i undervisningsgebyr.

Jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, om han stadig væk på grundlag af disse tal finder det rimeligt, og om han mener, det er muligt for en mand eller kvinde at søge den uddannelse og klare det økonomisk.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

I betragtning af, at eleverne på disse uddannelser tidligere end ikke var berettiget til SU – det vil sige, at de tidligere både skulle betale for undervisningen og for finansieringen af deres levelfod – er tilstanden i dag dog langt mere tilfredsstillende. Og det må vi altså stille os tilfreds med indtil videre.

Ebba Strange (SF):

Jeg har lyst til at blande mig i denne debat, for vi ved jo alle sammen, at ministeren skal skaffe nye uddannelsespladser. Og ministeren ved også godt, at det afholder en række mennesker fra at tage en uddannelse, når det koster noget at gå på den pågældende skole. Da jeg kan forstå, at ministeren synes, det er en meget udmærket uddannelse, at han er glad for den og selv har været med til at bakke op bag den ved at give den statsanerkendelse, vil jeg spørge, om det ikke i forbindelse med de drøftelser, der alligevel skal finde sted om at skaffe flere uddannelsespladser, var en idé at tage denne uddannelse med. For det at skaffe flere uddannelsespladser er vel ikke kun et spørgsmål om at køre videre i det spor, vi kender; det er vel også et spørgsmål om at have øjnene åbne for nye uddannelsesområder, som der helt åbenbart er behov for, som der er for dette her, og ikke afholde en bestemt gruppe mennesker fra at søge uddannelsen, fordi de ikke har råd til den.

Baadsgaard (S):

Jeg vil da ikke bestride, at det er bedre at få SU end ikke at få SU, men det, jeg bad undervisningsministeren forholde sig til, er, hvordan vilkårene er for de studerende, der går der i dag, i forhold til dem, der tager en uddannelse, hvor man får undervisningsgebyret betalt, eller rettere sagt hvor staten giver et driftstilskud. Det er den forskelsbehandling, jeg gerne vil have undervisningsministeren til at forholde sig til.

Jeg vil også gerne udbede mig et svar på spørgsmålet om, hvorvidt undervisningsministeren ikke finder, det er en urimelig belastning, hvis en person, der har en indtægt på 80-90.000 kr., skal betale 31.000 kr. i undervisningsgebyr – om det overhovedet kan lade sig gøre at opretholde livet med det.

I øvrigt lagde jeg mærke til, at undervisningsministeren sagde: Indtil videre skal det være sådan! Jeg vil gerne bede undervisningsministeren uddybe ordvalget »indtil videre«.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan bekræfte, at der er en forskel på de vilkår, man har som studerende på disse uddannelser, sammenlignet med vilkårene for stu-

[Undervisnings- og forskningsministeren]

derende på andre uddannelser. Men denne forskel er altså betydelig mindre, end den var for nogle ganske få år siden, og det er da i det mindste en forbedring. Videre kan vi altså ikke komme nu med de finanser, vi har, og med det store besvær, jeg har med at skaffe pladser nok inden for de givne budgetter.

Derfor vil jeg også sige til fru Ebba Strange, at denne sag jo ikke drejer sig om, hvorvidt vi skal have disse uddannelsespladser, for de er der, og de bliver fyldt. Det drejer sig om, hvorvidt staten skal bruge flere penge pr. plads, end vi gør i forvejen, og med givne budgetter er det altså sådan, at jo dyrere de enkelte pladser bliver, jo færre pladser bliver der alt i alt. Så enkelt er det for en minister, der har et fast budget, og det budget bliver jo altså vedtaget her i Tinget om to dage. Min opgave er blot at skaffe så mange pladser som muligt, og gør man pladserne dyrere, bliver der færre af dem. Så enkelt er det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 130

4) Til *undervisnings- og forskningsministeren* af:

Baadsgaard (S):

»Vil undervisnings- og forskningsministeren begrunde afslaget til Randers Afspændingspædagogiske Seminarium (RAS) på ansøgningen om at fortsætte med 4 hold svarende til antallet af uddannelsespladser i 1990-91, og vil ministeren oplyse, hvorledes afslaget harmonerer med regeringens løfte om flere uddannelsespladser?«

Skriftlig begrundelse

Afslaget til RAS om at oprette 40 førsteårs pladser i 1991-92 er begrundet med hensynet til de stigende udgifter til SU. Der er imidlertid tale om et uændret antal pladser i RAS og dermed uændrede SU-udgifter, idet der i afgangsåret er 2 hold studerende.

Hvis skolen skal reducere antallet af hold til 3, vil undervisningsgebyret for den enkelte studerende stige fra 31.000 kr. i år til 39.000 kr. næste år.

Der er behov for afspændingspædagoger, og en nedgang i antallet af uddannelsespladser harmonerer ikke med regeringens erklæring om at udvide antallet af uddannelsespladser.

Baadsgaard (S):

Dette spørgsmål ligger jo i forlængelse af det foregående. Undervisningsministeren har givet afslag på en ansøgning om at fortsætte med 4 hold næste skoleår. Der går 2 hold sidsteårselever ud, og skolen i Randers har ansøgt om at få lov at oprette 2 hold igen. Det har man fået afslag på med den begrundelse, at det vil betyde øgede udgifter.

Det vil jeg gerne have undervisningsministeren til at uddybe, for når der er 4 hold nu og man gerne vil fortsætte med 4 hold, hvad er det så for en beregning, der giver de øgede udgifter?

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som det tidligere er nævnt af hr. Baadsgaard, modtager studerende ved både disse private uddannelser og andre private uddannelser ud over almindelig SU også et bidrag til deltagerbetalingen på op til 15.048 kr. årligt. Det betyder, at SU-udgifterne til disse uddannelser er særlig store, og det betyder, at den samlede mindreudgift ved disse uddannelser sammenlignet med andre uddannelser ikke er særlig betydelig.

Derfor er der også her brug for, at Undervisningsministeriet kan styre de samlede udgifter, og derfor er vi desværre nødt til også at begrænse antallet af studerende. Det havde ikke været nødvendigt, hvis man ikke havde bedt om SU, men i samme øjeblik man bad om SU, gjorde man sig selv til en statsudgift, og statsudgifter skal der være grænser for. Sådan er det nødvendigvis.

På grund af de stærkt stigende SU-udgifter har ministeriet i den senere tid måttet afslå alle ønsker om udvidelse af tilgangen. Når det gælder Randers Afspændingspædagogiske Seminarium har ministeriet således afslået at godkende en udvidelse af tilgangen fra 20 i 1990 til 40 i 1991. Hvis vi kunne afskaffe adgangen til den særlige SU-støtte til deltagerbetalingen, altså de 15.048 kr., som er fastsat i SU-loven, ville vi kunne begrænse udgifterne så meget, at vi kunne give de private institutioner frihed til at optage nogle flere elever. Men det er altså betingelsen.

Baadsgaard (S):

Tak for svaret.

[Baadsgaard]

Nu er det jo regeringens plan, har jeg forstået, at oprette 17.000 flere uddannelsespladser næste år. Derfor vil jeg gerne spørge undervisningsministeren, hvordan det harmonerer med regeringens planer at nægte skolen adgang til at fortsætte med de 4 hold, de har lige nu. Det vil give et færre antal uddannelsespladser, og jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, om ikke disse uddannelsespladser er billigere end gennemsnittet af dem, undervisningsministeren i øvrigt skal oprette i overensstemmelse med de løfter, man har givet om flere uddannelsespladser.

Ydermere forholder det sig sådan, at hvis denne skole i Randers, Randers Afspændingspædagogiske Seminarium, ikke får lov til at oprette mere end 3 hold i alt, altså ét hold på hver årgang, vil det undervisningsgebyr pr. elev på 31.000 kr., vi omtalte i det foregående spørgsmål, stige til 39.000 kr. Finder undervisningsministeren stadig, at det er en rimelig belastning at lægge på de studerende?

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes, hr. Baadsgaard glemmer, at staten intet engagement har i disse uddannelsers udgifter. Hvordan man tilrettelægger det, og hvordan tingene kan blive dyrere på den ene eller den anden måde, er ikke en sag for det danske undervisningsministerium. Det er fuldstændig irrelevant.

Efter mine oplysninger er det sådan, at Randers Afspændingspædagogiske Seminarium har ansøgt om at udvide tilgangen fra 20 til 40 elever. Måske taler vi om forskellige tal; sådan som Undervisningsministeriet stiller det op, er der i hvert fald tale om, at man ønsker en udvidelse, men det kan vi måske få afklaret på tomandshånd. Jeg skal gerne forske nærmere i, hvad der ligger bag disse forskellige formuleringer, som hr. Baadsgaard og jeg har om denne sag.

Baadsgaard (S):

Da man på dette års førsteårshold har 20 elever og på næste års førsteårshold gerne ville have 40 elever, er det selvfølgelig en udvidelse. Men det samlede antal elever på skolen vil være det samme, da der går to hold ud af tredje årgang til sommer, og det regnestykke tror jeg godt undervisningsministeren kan tage i hove-

det sådan uden videre. Det vil altså sige, at der er uændrede udgifter, hvis man fortsætter med et uændret antal hold, og hvis man udvider førsteårsholdet næste år fra 20 til 40 elever. Dermed mener jeg, at det er på plads.

Jeg forstår, at undervisningsministeren altså har nogle statsanerkendte uddannelser, som han har sympati for, og så nogle, han ikke har sympati for, for hvad er ellers årsagen til, at nogle kan få driftstilskud og andre ikke kan få det?

Så fik jeg ikke svar på, om undervisningsministeren mener, at de 17.000 uddannelsespladser, regeringen har lovet at ville skaffe, kunne gøres billigere end de uddannelsespladser, man vil kunne opnå ved at give Randers Afspændingspædagogiske Seminarium 20 elever mere.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror, at det, der mangler i hr. Baadsgaards forståelse for situationen, er et kendskab til, hvor mange ønsker om ministerielle godkendelser vi har i Undervisningsministeriet, hvor mange private uddannelser der er i dette samfund, som først gerne vil have deres elever gjort SU-berettigede, og lige så snart de har fået det, sender de folketingsmedlemmer i byen for også at få uddannelserne finansieret af det offentlige. Så brokker de sig, når der er adgangsbe-grænsning, for hvorfor er de ikke lige så gode som de andre? Det er et helt klassisk forløb, vi står over for her. Hvis jeg bare hver eneste gang skulle sige: Det er da også uretfærdigt, så ville det ende med, at vi måtte lukke for ethvert privat initiativ, så ville vi aldrig kunne være så flinke som engang i 1985, da en fuldstændig privat uddannelse, der ikke fik noget hos det offentlige, og som startede, uden at man spurgte nogen som helst i Folketinget og regeringen, blev godkendt til SU, så ville det være sidste gang, vi kunne gøre den slags.

Denne diskussion drejer sig også om: Skal vi have et gråt område imellem offentlige og private uddannelser, hvor det er lidt dyrere, men hvor Socialdemokratiet til gengæld holder op med dette lighedsprincip, som blot ender med at kvæle ethvert initiativ? Det er jo det, der er sket i socialektoren, det er det, der er sket i undervisningssektoren, at med lighedsprincippet i hånd ender man med at gøre det hele så dyrt, at man må forbyde alt nyt. Det er det, vi står

[Undervisnings- og forskningsministeren]

over for, og det er derfor, jeg er lidt standhaftig i denne sag. Det er også, fordi jeg, dengang jeg under stort pres og efter utallige møder og besøg i min modtagelsestid bøjede mig og sagde o.k., jeres studerende kan få SU, utrolig tydeligt sagde til de pågældende – og jeg er sikker på, de vil indrømme det, hvis de ser mig ind i øjnene: I får ikke statstilskud til jeres driftsudgifter. De ved, at det sagde jeg, og derfor håber jeg ikke, at hr. Baadsgaard skal hilse fra disse mennesker, som dengang overtalte mig, for i så fald har de brudt de tilsagn, de gav.

Baadsgaard (S):

Nu er det jo ikke de elever, som går på skolen nu eller skal gå der til sommer, der har modtaget undervisningsministerens skarpe irettesættelse eller påmindelse om, hvad fremtiden måtte bringe, det tror jeg undervisningsministeren vil give mig ret i. Jeg spurgte faktisk, om undervisningsministeren regnede med, at der blandt de 17.000 uddannelsespladser, han nu skal i gang med at skaffe, kan findes nogle, der er billigere end de 20 på Afspændingspædagogisk Seminarium i Randers eller andre afspændingspædagogiske uddannelsessteder.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

På grund af dette tilskud, der er til dækning af undervisningsafgifter, er disse pladser desværre næsten ikke billigere end andre pladser; selvfølgelig er de lidt billigere, det er klart, og derfor kan man da heller ikke udelukke, at man som led i en udvidelse af uddannelseskapa- citeten tager denne sektor med, men jeg mener, hr. Baadsgaards spørgsmål i dag har gjort, at jeg nu med den største påpasselighed vil gå ind på dette felt, for jeg ved jo, at hr. Baadsgaard vil sige, at vi også skal betale alle driftsudgifterne, så tingene hænger sammen. Hvis man siger, at staten skal betale alle udgifter, kan man ikke samtidig sige, at dette jo er meget billigere end alt andet.

Så vil jeg gøre opmærksom på, at ganske som der er mange, der gerne vil have godkendt deres uddannelse i ministeriet, er der også fantastisk mange ønsker, især hos Socialdemokratiet, om flere pladser på alle mulige felter og i øvrigt især på pædagoguddannelsesområdet osv. osv.; på alle de traditionelle felter ønsker hr. Baadsgaards parti flere pladser. Nu kommer så

hr. Baadsgaard og vil have flere pladser også på dette felt. Jamen det er så nemt at fremsætte den slags ønsker, det er svært at skaffe penge til dem alle, men jeg vil da ikke udelukke, at man kan tage dette med. Hr. Baadsgaard kan bare ikke på én gang sige, at disse pladser er ekstra billige, og samtidig i forbindelse med et tidligere spørgsmål forlange, at de nu skal gøres lige så dyre som alle andre uddannelser.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 120

5) Til *arbejdsministeren* af:

Klaus Hækkerup (S):

»Hvad vil ministeren gøre for at sikre opret- holdelse af et arbejdsformidlingskontor i Frederiksværk?«

Skriftlig begrundelse

Som følge af de stadige nedskæringer i den statslige arbejdsformidling har arbejdsmar- kedsnævnet i Frederiksborg Amt set sig nød- saget til at lukke arbejdsformidlingskontoret i Frederiksværk.

Dette vil få alvorlige konsekvenser. Arbejds- formidlingskontoret i Frederiksværk betjener Frederiksværk-Hundested-området, som er det område i Nordsjælland, der har den højeste ar- bejdsløshed. Lukkes kontoret, vil de arbejdslø- se være henvist til Hillerødkontoret, og de ar- bejdsløses jobsøgning og indhentning af oplys- ninger hos AF vanskeliggøres. Også AF's kon- takt til virksomhederne i området vil blive svækket. Endelig er der netop i Frederiksværk indledt et tæt samarbejde mellem AF og kom- munen, bl.a. således at kommunens ungdoms- vejledning m.v. har til huse sammen med AF. Dette samarbejdsmonster, der burde danne mon- ster for lignende samarbejde i resten af lan- det, vil blive ødelagt ved nedlæggelsen af AF- kontoret.

Klaus Hækkerup (S):

Regeringen har igennem nogle år ført en helt uhensigtsmæssig og uforsvarlig politik over for arbejdsformidlingen for Frederiksborg Amts vedkommende, og det betyder, at medarbejder- staben fra 1990 til 1991 skal reduceres fra 109 årsværk til ca. 78, hvis de udmeldte budgetter

[Klaus Hækkerup]

skal overholdes. Det har så resulteret i, at man har ønsket at reducere antallet af arbejdsformidlingskontorer fra 5 til 3 og altså lukke arbejdsformidlingskontorerne i Frederiksværk og Birkerød. Det vil give en ringere betjening af befolkningen, af de arbejdsløse, det vil ramme et område, hvor man har indført et nyt, spændende og forbilledligt samarbejde mellem kommunen og det lokale arbejdsformidlingskontor, og først og fremmest vil det gå ud over virksomhederne. Det drejer sig her om et område, hvor vi har langt den største arbejdsløshed i Nordsjælland, en arbejdsløshed på et niveau, der svarer til det, vi kender fra Nordjylland.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Om den konkrete sag kan jeg oplyse, at jeg er bekendt med, at arbejdsmarkedsnævnet i Frederiksborg Amt har besluttet at søge om tilladelse til at nedlægge afdelingskontorerne i Birkerød og Frederiksværk. Jeg kan i øvrigt sige, at i henhold til de gældende regler er det formelt direktøren for Arbejdsmarkedsstyrelsen, der træffer beslutninger om nedlæggelse af afdelingskontorer. Det betyder naturligvis ikke, at det ikke er mit ansvar, efter hvilke retningslinjer disse afgørelser bliver truffet.

AF har oplyst, at man ved aktivitetsplanlægningen har prioriteret sådan, at der skal sikres en varieret service på et højt kvalitetsniveau over for de arbejds- og uddannelsessøgende samt over for virksomhederne.

Man oplyser endvidere, at man er meget opmærksom på ledigheds- og beskæftigelsessituationen specielt i Frederiksværkområdet. Her er der stor ledighed, og arbejdsstyrken har generelt en svagere uddannelsesmæssig baggrund end i regionen som helhed. Men omvendt har området det laveste brugergrundlag i regionen.

AF vil fortsat bestræbe sig på at yde både de arbejds- og uddannelsessøgende samt virksomhederne i området den bedst mulige service fra AF's øvrige kontorer. Gennem en omorganisering og specialisering af arbejdet er der i 1990 opnået en række serviceforbedringer på kontorerne i Hillerød, Frederikssund og Helsingør. Det er nævnets opfattelse, at der herved er skabt bedre muligheder for at servicere AF's brugere.

Arbejdsmarkedsstyrelsen har oplyst, at man ved godkendelse af kontorstrukturændringer

lægger vægt på, at nedlæggelser sker ud fra det sigte, at der inden for den givne økonomiske ramme skal ydes den bedst mulige service. Det betyder, at AF-kontorerne skal have en størrelse og en personalesammensætning, der indebærer, at der kan tilbydes et varieret udbud af serviceydelse. Jeg er fuldstændig enig i disse retningslinjer.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg hørte ikke, at jeg fik svar på mit spørgsmål. Ministeren pakkede beslutningen ind i en række ord, der vel nærmest kan karakteriseres som floskler, som også arbejdsmarkedsnævnet har anvendt for at skjule, at det, der reelt er tale om, er en meget klar serviceforringelse i den del af Frederiksborg Amt, der desværre er ramt af den allerhøjeste arbejdsløshed, og hvor der er de allerstørste problemer med at skaffe de langtidslidende jobtilbud.

Jeg er glad for, at ministeren vedstod, at det er hans ansvar, og derfor vil jeg i øvrigt gerne takke for det svar, ministeren gav.

Mit spørgsmål er nu: Vil ministeren leve op til sit ansvar og – sådan som det er formuleret, synes jeg selv, prisværdigt kort i spørgsmålet – sikre opretholdelsen af et arbejdsformidlingskontor i Frederiksværk?

Lotte Henriksen (S):

Jeg bemærkede, at arbejdsministeren sagde, at der ville blive ydet den bedst mulige service inden for de givne økonomiske rammer. Jeg vil da gerne oplyses om, hvor meget arbejdsformidlingens samlede budget for hele området er blevet beskåret fra 1990 til 1991. For samtidig med, at det er blevet beskåret, er der rent faktisk i den pågældende periode blevet pålagt arbejdsformidlingen et øget antal opgaver, ikke mindst fordi ledigheden og langtidslidigheden er steget i perioden. Det betyder selvfølgelig også, at der skal gennemføres flere samtaler med de langtidslidende. Derfor vil jeg gerne vide, hvordan arbejdsministeren vil sikre, at arbejdsformidlingskontorerne ikke overtræder den lovbundethed, der netop er i forbindelse med disse vejledningssamtaler.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

I morgen og i overmorgen skal vi diskutere finansloven for 1991. Det har jeg ikke forstået er opgaven i dag. Jeg kan bekræfte, at der er ta-

[Arbejdsministeren]

le om mere begrænsede ressourcer til AF-området i 1991, end der har været i 1990, og det får vi en diskussion om i morgen.

Når vi har den givne økonomiske ramme, gælder det om at få pengene udnyttet så godt som overhovedet muligt. Her er der to modgående hensyn. Det ene er, at man naturligvis tilstræber en så geografisk spredt udbygning af kontorstrukturen som overhovedet muligt. Det andet er, at man skal kunne yde service af høj kvalitet på de enkelte kontorer. Det medfører et krav om kontorer af en vis størrelse. Det er disse to hensyn, der skal afvejes mod hinanden, og denne afvejning har man foretaget regionalt.

Og jeg gør mig ingen forestilling om, at jeg skulle være bedre til det, end man er i arbejdsmarkedsnævnet i Frederiksborg Amt.

Til fru Lotte Henriksen kan jeg sige, at det er korrekt, at der er tale om begrænsede ressourcer i 1991. På landsplan er det vel i størrelsesordenen 13-14 pct., der er skåret ned fra 1990 til 1991.

Jeg er ikke enig i, at der er tale om et øget antal opgaver; nogle opgaver er ændret, og andre er helt forsvundet, bl.a. opgaverne i forbindelse med lære- og praktikpladser. Og der vil naturligvis ikke kunne rejses diskussion om, at man skal leve op til de forpligtigelser, man har ifølge loven.

Klaus Hækkerup (S):

Tak til ministeren for svaret. Jeg forstår, at undskyldningen for ministerens vedkommende er den finanslovaftale, der er indgået mellem regeringen og visse af de borgerlige partier.

Uden at foregribe debatten i morgen vil jeg lige gøre opmærksom på, at et forlig med Socialdemokratiet kunne have sikret de fornødne midler til en fortsat forsvarlig drift af arbejdsformidlingen, og jeg vil også sige, at vi i vores ændringsforslag havde anvist fuld finansiel dækning for at opretholde et bare nogenlunde anstændigt niveau på vores arbejdsformidlingskontorer.

Ministeren nævner i sit svar, at der med den moderne teknik stilles krav om kontorer af en vis størrelse. Vi er jo netop i Frederiksværk i den situation, at kommunens ungdomsformidlingskontor, der samarbejder med socialforvaltningen og varetager den kommunale opgave over for de unge, er lagt sammen med arbejdsformidlingskontoret, således at vi har en

struktur, der burde være forbillede for mange andre kommuner, en struktur og en størrelse, der gør, at man virkelig kan udnytte den moderne teknik.

Jeg vil gerne spørge, om det virkelig er rigtigt, at ministeren på den baggrund overhovedet ikke ønsker at foretage sig noget i Frederiksværk.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Hr. Klaus Hækkerup har fuldstændig misforstået mit indlæg. Jeg undskylder ikke noget som helst. Det, der er blevet resultatet af finanslovaftalen, bygger klart på det forslag til besparelse på AF-området, som regeringen lagde frem i august måned, så der er ikke noget at undskylde.

Hr. Klaus Hækkerup siger, at var der indgået forlig med Socialdemokratiet, havde meget set anderledes ud. Det kan jeg selvfølgelig ikke bestride, men så vidt jeg har opfattet det, var der ikke den helt store interesse fra Socialdemokratiets side for at indgå et forlig med regeringen om finansloven.

Så siger hr. Klaus Hækkerup, at der er nogle helt specielle grunde til, at man skal sikre netop afdelingskontoret i Frederiksværk. Jamen jeg gør mig da ingen forestillinger om, at disse specielle grunde ikke skulle være indgået i beslutningsgrundlaget for arbejdsmarkedsnævnets afgørelse. Jeg vil gentage: Jeg gør mig ingen forestillinger om, at jeg er klogere på disse regionale spørgsmål, end man er i det regionale område. Det er muligt, at hr. Klaus Hækkerup mener, at jeg er klogere, men så er jeg ikke enig med hr. Klaus Hækkerup.

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg er lidt forundret over arbejdsministerens svar. Arbejdsministeren ved vel, går jeg ud fra, ligesom andre af Tingets medlemmer, at arbejdsformidlingens situation er ganske alvorlig. Sagen er – og det tror jeg ikke kan anfægtes – at når vi tager årene 1989, 1990, 1991 og 1992 med i den nuværende regerings budgetoverslag, kommer vi til det resultat, at arbejdsformidlingens samlede ressourcer i denne periode vil være beskåret med 25 pct. Derfor kan jeg godt forstå, at arbejdsministeren har sine besværligheder med at svare konkret på hr. Klaus Hækkerups spørgsmål.

Jeg synes nu, at vi skylder offentligheden og også den politiske debat at erkende – og det vil-

[Nyrup Rasmussen]

le være nyttigt, hvis arbejdsministeren også ville det – at vi ikke i længden kan opretholde en arbejdsformidling, heller ikke i Frederiksværk, under de meget, meget alvorlige nedskæringer, denne arbejdsformidling er udsat for. Derfor ville jeg være glad for, hvis vi under denne onsdags spørgerunde kunne få en melding fra ministeren om, at ministeren i givet fald var parat til at overveje konstruktivt, hvad arbejdsformidlingens situation fremtidig vil være, også når det gælder Frederiksværk.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg takker ministeren for hans svar, især for ordene: Det er muligt, at hr. Klaus Hækkerup er klogere, men så er jeg ikke enig med hr. Klaus Hækkerup.

Det er vist desværre karakteristisk for dele af regeringens politik i forhold til Socialdemokratiet.

Jeg vil også sige – uden at tage hul på finanslovdebatten – at de meget beskedne ændringsforslag, vi stillede, i alt løb op til 1,3 mia. kr., og vi havde meget gerne set en realistisk forhandling om det. Det nåede vi ikke. Ministeren har sagt, at han aldeles ikke skal undskyldte noget som helst på det her område. Hvis det virkelig er regeringens holdning, må jeg spørge arbejdsministeren: Er det regeringens klare politik, at man vil lukke arbejdsformidlingskontorerne dér, hvor arbejdsløsheden er størst?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg er lidt forundret over, at hr. Nyrup Rasmussen er forundret over de synspunkter, jeg har givet udtryk for her. Jeg mener, de er ganske kendt i offentligheden, og jeg tror oven i købet, at de også har været fremsat i forsamlinger, hvor hr. Nyrup Rasmussen har været til stede.

Jeg kan bekræfte, som jeg gjorde i mine tidligere indlæg, at der er tale om mere begrænsede ressourcer til AF end hidtil. Den store forskel fremkommer ved, at den 2-årige ekstrabevilling for 1989 og 1990 bortfalder her i 1991, og det er klart, at det giver nogle helt specielle problemer for AF som institution netop fra 1990 til 1991.

Hr. Nyrup Rasmussen spørger, om jeg vil overveje situationen konstruktivt. Det kan jeg ganske roligt give tilsagn om.

Hr. Klaus Hækkerup kom med nogle formuleringer om, hvem der var klogest, og jeg tror nu nok, at hr. Klaus Hækkerup misforstod det, jeg

sagde. Jeg har ikke udtalt mig om hr. Klaus Hækkerups klogskab; mit kendskab til hr. Klaus Hækkerup er alt for beskedent til, at jeg tør udtale mig om det.

Ændringsforslagene fra Socialdemokratiet bliver der rig lejlighed til at diskutere i morgen og i overmorgen, men det ændrer ikke ved det forhold, at efter min opfattelse er det nødvendigt med besparelser i den offentlige sektor og dermed også i AF-systemet. Det medfører nogle overvejelser regionalt om, hvordan man bruger pengene så godt som overhovedet muligt, og det er der kommet et konkret resultat ud af i Frederiksborg Amt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 121

6) Til *arbejdsministeren* af:

Poul Erik Dyrlund (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange ansøgninger der er bevilget penge til fra Den Europæiske Socialfond (mål 3- og 4-pengene), hvor mange af disse bevilgede projekter der ifølge ansøgningerne er planlagt afsluttet i 1990, samt hvor mange af de i 1990 afsluttede bevillinger (projekter) der konkret har modtaget udbetaling fra Den Europæiske Socialfond (mål 3- og 4-pengene)?«

Poul Erik Dyrlund (S):

Spørgsmålet er stillet med baggrund i, at jeg har modtaget en lang række henvendelser fra en række projektledere, institutioner m.v., som økonomisk er kommet godt og grundigt i klemme.

Sagen er jo den, at allerede i februar-marts måned 1990 indkaldte man ansøgninger om anvendelse af pengene fra EF's Socialfond. Man gav allerede i juni-juli måned 1990 forhåndstilsagn til en lang række ansøgere, og endelige bevillinger blev givet i oktober-november måned 1990. I forbindelse med disse endelige bevillinger blev der givet tilsagn om, at man kunne få udbetalt 50 pct. i forskudsudbetaling, i det øjeblik de enkelte projekter gik i gang.

Arbejdsministeriet meddeler i skrivelser, at pengene fra EF vil komme til landet i september måned 1990. Mange projekter er blevet færdige i 1990, men mange har overhovedet ikke set penge, end ikke 50 pct.s-udbetalingen, for-

[Poul Erik Dyrlund]

skudsudbetalingen, som man gav tilsagn om. Derfor er mange kommet økonomisk i klemme, fordi man har været ude at låne penge og derved har lidt rentetab.

Så er der spørgsmålet om revisionsforholdene, som man også lovede at få afklaret, hvilket heller ikke er sket.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg kan bekræfte, at der har været ganske alvorlige problemer på dette område i 1990. Det hænger sammen med, at man i EF fuldstændigt har omlagt retningslinjerne for tildeling af midler fra de sociale fonde, og det har åbenbart givet EF-Kommissionen en lang række problemer.

Jeg kan i øvrigt sige, at vi her i Danmark har benyttet de nye regler til at foranstalte en opbygning, hvorefter man regionalt forsøger at vurdere og prioritere ansøgninger om midler fra Den Europæiske Socialfond, og det tror jeg i øvrigt er den mest hensigtsmæssige måde at gøre det på.

Jeg kan sige, at der i 1990 blev indsendt over 400 enkeltansøgninger fra seks amtsområder, hvor man altså ikke har ønsket at regionalisere. Heraf blev der bevilget tilskud til 152 projekter.

For så vidt angår de regionaliserede områder har Arbejdsministeriet ikke foretaget en sammentælling af antallet af enkeltprojekter. De styres nemlig regionalt og godkendes som dele af programmer, som hvert indeholder mellem 20 og 40 projekter. Der er endvidere givet tilskud til 15 landsdækkende projekter.

Da det på forhånd stod klart, at 1990 ville blive et overgangså med de nye regler, blev der kun bevilget tilskud for 1990. Hvor mange projekter man påregner at kunne fortsætte i 1991, selv om der kun er bevilget tilskud for 1990, har jeg naturligvis ingen mulighed for at udtale mig om.

At 1990 er et overgangså, fremgår også af, at Kommissionen først i august 1990 godkendte de danske operationelle programmer, i øvrigt som nogle af de første, og som følge heraf indgik forskuddet først på Arbejdsministeriets konto i begyndelsen af november måned. Udbetalingen er af praktiske grunde foregået amtsvis. Samtlige regionaliserede amter har modtaget et samlet forskud fra Arbejdsministeriet, og jeg må gå ud fra, at disse herefter er videreanvist til de enkelte projekter.

I de ikkeregionaliserede områder udbetales pengene via de berørte fagministerier og styrelser, og her kan der være enkelte projekter, der endnu ikke har modtaget tilskuddet, men det vil ske inden for den allernærmeste fremtid.

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg takker for ministerens svar, men jeg synes, der mangler nogle af de oplysninger, jeg efterlyser. Ministeren oplyser, at der er blevet givet bevilling til 152 enkeltprojekter, og jeg forstår ministerens svar således, at det er enkeltprojekter, der er bevilget igennem de forskellige ministerier.

Jeg kunne godt tænke mig at få oplyst, hvor mange af disse 152 projekter der helt konkret har modtaget afregning for 1990.

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg takker også for ministerens redegørelse. Det giver mig anledning til at spørge om tre ting.

Jeg forstod på ministeren, at Arbejdsministeriet har udbetalt, jeg tror, der blev brugt udtrykket forskud til amterne. Jeg vil gerne bede om oplysning om, hvor store de forskud, der er blevet udbetalt til amterne, er i forhold til det bevilgede beløb for 1990, hvornår de forskud er udbetalt, og endelig om ministeren vil rykke amterne dér, hvor pengene endnu ikke er udbetalt.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Blev spørgsmålene hørt? Højtaleren virkede næppe.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Ja.

Ove Fich (S):

I forlængelse af det sidste spørgsmål vil jeg gerne komme med et supplerende spørgsmål.

Det er jo således, at kommunerne og amterne i deres bloktilskud modregnes for de tilskud, som kommer via Socialfonden, og jeg vil gerne vide, i hvilket år kommunerne og amterne bliver modregnet for de forskud, der nu er kommet i 1990 eller ikke er kommet i 1990, og hvor de resterende betalinger siden hen falder. På hvilket år laver man egentlig denne modregning?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Hr. Poul Erik Dyrland ønskede nogle supplerende oplysninger i forbindelse med det svar, som jeg gav.

Det er rigtigt, at disse enkeltansøgninger for en vis portions vedkommende er gået gennem andre ministerier, men jeg er ikke i stand til her og nu at kunne oplyse, i hvor stort omfang der er tale om at de er gået igennem andre ministerier; men hovedparten er formentlig gået gennem Arbejdsministeriet.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvor mange der i dette øjeblik ikke har modtaget deres penge, så har jeg ingen sikker forvisning om det, men som jeg gav udtryk for før, er det altså sådan, at pengene ikke længere ligger i Arbejdsministeriet. De er fordelt til de regionale myndigheder eller til andre ministerier, og derfor er jeg helt sikker på, at det kun er et spørgsmål om døgn, hvis der stadig væk er nogle, der ikke har modtaget deres tilskud.

Hr. Nyrup Rasmussen spørger, hvor meget disse forskud andrager. Jeg kan sige, at det drejer sig om 50 pct. af den samlede bevilling til de enkelte projekter, der kan blive forskudsudbetalt, og udbetalingen har altså fundet sted i perioden, fra vi modtog pengene i november måned, og så indtil dette øjeblik.

Om der er behov for at rykke amterne for at videregive penge, som de skulle have modtaget fra os, men som ikke er kommet til de enkelte projekter? Jeg har ikke kendskab til, at der skulle ligge sådanne beløb hos amterne, men jeg vil naturligvis gå hjem og undersøge, om det skulle være tilfældet, og om der derfor er behov for at rykke. Det tror jeg nu ikke der er.

Endelig spørger hr. Ove Fich, i hvilket år der vil blive modregnet i bloktilskuddene. Det er jeg ikke i stand til at sige præcist med min mangelfulde indsigt – kan jeg godt sige – i dette specielle spørgsmål. Det må vi naturligvis have en drøftelse med indenrigsministeren om.

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren vil være indstillet på at tilstille Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg de oplysninger, som ministeren tilsyneladende ikke er i besiddelse af i nærværende stund.

Nyrup Rasmussen (S):

Arbejdsministeren må have mig meget undskyldt, men det lyder jo som noget roderi.

Arbejdsministeren har ikke overblik over, hvad det er for konkrete projekter, der er blevet bevilget EF-midler til. Arbejdsministeren kunne ikke i dag redegøre for, hvilke midler der er placeret i hvilke ministerier, og arbejdsministeren har heller ikke overblik over, hvornår amterne i givet fald har udbetalt de beløb, amterne har fået udbetalt fra ministeriet i forskud.

Jeg vil gerne sige, at det jo ikke er småpenge, vi taler om her. Vi taler for 1990 om et beløb på i alt 128 mio. kr. fra EF's Socialfond, sådan som det ligger oplyst, til mål 3 og mål 4 alene, og 50 pct. af det er dog en betragtelig størrelsesorden.

Så jeg vil gerne stille et spørgsmål til arbejdsministeren i forlængelse af det, hr. Poul Erik Dyrland var inde på. Jeg tror, det ville være nyttigt, hvis arbejdsministeren kunne tilstille Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg en total oversigt over svarene på de spørgsmål, vi her har stillet, men derudover vil jeg spørge: Har jeg forstået ministeren ret, nemlig at ministeren nu vil gå hjem i sit ministerium og rykke amterne for, at projekter, der allerede er gennemarbejdet, kan komme i gang så hurtigt som overhovedet muligt?

Ove Fich (S):

Jeg er naturligvis ked af, at jeg ikke kunne få svar på mit forrige spørgsmål, men jeg håber, at et sådant svar vil kunne gives skriftligt.

Men så vil jeg gerne fortsætte lidt i diskussionen, om der eventuelt er roderi. Det slår mig, at i de foregående år fik man altid besked fra Socialfonden i februar eller marts måned om, hvilke projekter man havde fået godkendt. Så decentraliserede EF og flyttede beslutningskompetencen ud i de enkelte lande, og så gik der 6-9 måneder længere i Danmark. Og nu undrer det mig lidt, at ministeren udelukkende siger, dette er EF-Kommissionens skyld.

Jeg vil gerne høre, om ministeren fastholder, at der er ikke nogen administrative problemer på dette felt i det danske arbejdsministerium; det er EF-Kommissionen, som bærer det fulde ansvar for denne situation.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Til hr. Poul Erik Dyrland kan jeg sige, at jeg naturligvis er parat til at tilstille Arbejdsmarkedsudvalget alle de oplysninger, som Arbejdsmarkedsudvalget måtte ønske.

[Arbejdsministeren]

Det giver mig i øvrigt anledning til at sige, at disse ganske komplicerede spørgsmål, som vi drøfter her i dag, måske mere hensigtsmæssigt kunne have været drøftet i et samråd i Arbejdsmarkedsudvalget. Men det er naturligvis hr. Poul Erik Dyrlands egen afgørelse.

Dernæst må jeg meget kraftigt tage afstand fra hr. Nyrup Rasmussens udtalelser om, at der er noget, der tyder på roderi i Arbejdsministeriet. Bestemt nej. Der har været arbejdet topprofessionelt, der har været arbejdet omhyggeligt med tingene, og der har været arbejdet af stærkt engagerede medarbejdere. Det er i øvrigt en selvfølge i Arbejdsministeriet, så det skal de ikke engang have ros for.

Der er absolut ikke tale om roderi, men der er naturligvis tale om, at vi behandler penge, der ikke er vore egne, med omhu; at vi sørger for, at de kommer til de rigtige projekter, og at disse projekter opfylder de krav, der skal stilles, for at man retmæssigt kan få de pågældende penge.

Så skal jeg sige til hr. Nyrup Rasmussen, at jeg gav ikke tilsagn om, at jeg ville rykke amterne. Det, jeg gav tilsagn om, var at gå hjem og vurdere, om der var behov for at rykke amterne.

Undskyld, jeg glemte hr. Ove Fich, som også spurgte, om jeg ville tilstille yderligere oplysninger skriftligt. Det vil jeg naturligvis meget gerne.

Jeg vil meget nødig give indtryk af, at skylden eller ansvaret ligger på en ganske bestemt institution. Der er tale om, at der er indført et nyt regelsæt, hvor man åbenbart har undervurderet problemerne ved at administrere regelsættet. Og det har altså medført, at vi først har fået pengene i november måned, altså på et væsentligt senere tidspunkt, end vi plejer.

Jeg kan garantere for, at vi analyserer meget nøje, om vi i Arbejdsministeriet kan bebrejdes noget som helst i den anledning, og den undersøgelse er indtil videre mundet ud i, at det kan vi ikke se det kan.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 122

7) Til *arbejdsministeren* af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Vil ministeren oplyse, hvorfor Arbejdsministeriet endnu ikke har effektueret udbetaling

fra Den Europæiske Socialfond (mål 3- og 4-pengene), når man for længst har godkendt ansøgninger og givet tilsagn om 50 pct.s forskudsudbetalinger på igangsatte aktiviteter (projekter)?«

Poul Erik Dyrland (S):

Vi har nu hørt ministerens svar på spørgsmål nr. S 121, og af svaret fremgår det, at man i Arbejdsministeriet har modtaget pengene i november måned.

Jeg står her med en konkret ansøgning, som fik forhåndsbevilling i juni måned og så fik endelig bevilling i oktober måned. Projektet løber fra den 20. august til og med årets udgang. Der er rykket utallige gange til ministeriet om at få pengene – det drejer sig om 310.000 kr. – udbetalt. Hvorfor er disse penge ikke blevet udbetalt?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Vi har jo ikke hjemmel, hr. Poul Erik Dyrland, til at udbetale pengene, før vi har modtaget dem fra EF-Kommissionen. Så det er den ganske enkle forklaring på det.

Så skal jeg for øvrigt sige, som jeg også sagde i mit svar på spørgsmål nr. S 121, at 1990 altså har været et vanskeligt overgangsår for Socialfonden. Alle medlemsstater gik ud fra, at de efter vedtagelsen af de såkaldte Fællesskabsstøtterammer – det skete allerede den 19. december 1989 – kunne gå i gang med den nationale uddeling af tilskuddene. Men kort forinden meddelte Kommissionen, at der skulle udarbejdes det, man kalder operationelle programmer, som basis for udbetalingen af tilskud. Men hvordan programmerne skulle se ud, det blev der faktisk først givet oplysninger om i marts måned 1990.

Vi fandt denne situation særdeles uholdbar, og så iværksatte vi ansøgningsproceduren ved et brev af 2. marts, hvilket jeg også mener er oplyst fra spørgeren. Der blev heri samtidig opfordret til, at der blev dannet disse regionale udvalg, som jeg omtalte før.

I juli måned var det derfor muligt at give en betinget godkendelse af de fleste ansøgninger. Betingelsen blev hævet i august efter godkendelsen af de operationelle programmer.

Ved meddelelsen herom var Arbejdsministeriet desværre for optimistisk. Og her kan vi måske bebrejdes noget. Men vi var altså for opti-

[Arbejdsministeren]

mistiske med hensyn til, hvor hurtigt vi ville modtage tilskuddene fra Bruxelles.

Samtidig hermed blev der arbejdet ihærdigt med at etablere operationelle programmer. Og Danmark var som nævnt blandt de første, der fik disse godkendt. Det skete i august måned, og først i begyndelsen af november var forskuddene som sagt indgået i Arbejdsministeriet.

Mens de regionaliserede områder stort set ikke voldte problemer, var der ikke mindst hvad angår enkeltansøgninger en hel del tekniske problemer, som skulle udredes, før forskudsbeløbene kunne udbetales. En del af enkeltprojekterne har derfor først fået forskud for 1990 her i januar måned.

Jeg kan tilføje, at der stadig er enkelte projekter, der ikke har fået forskuddene udbetalt. Men det vil ske i løbet af de allernærmeste dage. Det konkrete projekt, som hr. Poul Erik Dyrlund henviser til, har jeg ikke noget nærmere kendskab til.

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg vil godt uddybe mit tidligere spørgsmål lidt mere.

Jeg har forstået på arbejdsministeren, at pengene er kommet til landet i november måned. Derfor er det for mig uforståeligt, at en lang række projekter – jeg har en hel stak her – pr. dags dato ikke har modtaget penge. Disse projekter er afsluttet; de er afviklet og færdigafviklet i 1990. Vi har fået pengene i november måned, men har lige siden november, i december og i hele januar måned rykket for at få disse penge udbetalt, og de er i hvert fald ikke fysisk kommet til stede endnu rundt omkring ved institutionerne.

Jeg forstår af dagspressen i går, at der er gravet en lang række yderligere eksempler frem på dette område, der ikke var kommet til mit kendskab. For mig at se hersker der altså nogen uklarhed omkring disse ting, for ministeren står her og siger: Langt de fleste har fået penge.

Det skulle dog være utroligt, om jeg ene person skulle være i stand til at grave lige nøjagtig alle de projekter frem, som ikke har fået nogen bevilling. Så heldig tror jeg nu ikke at jeg har været, så for mig at se hersker der altså kaos på dette område.

Derfor vil jeg godt vide helt konkret: Agter ministeren at foretage sig noget konkret i forhold til de projekter, som er afsluttet i 1990, og som for længst burde have haft deres penge?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg vil være meget interesseret i den pågældende liste fra hr. Poul Erik Dyrlund, hvis hr. Poul Erik Dyrlund vil tilstille mig den; så har vi da et grundlag at arbejde på i Arbejdsministeriet. Jeg synes helt bestemt, at vi skulle lave en aftale om, at jeg får lov til at kigge denne liste igennem.

Men det er nu engang sådan, som jeg tror jeg også har sagt tidligere, at når man arbejder med andres penge, så er man nødt til at arbejde omhyggeligt. Før man flytter pengene fra én kasse til en anden, er man derfor nødt til at sikre sig, at de nu også kommer i den rigtige kasse under de rigtige vilkår, og det kan altså ikke gøres fra den ene dag til den anden.

Nu skal man selvfølgelig være forsigtig med, hvilke betegnelser man bruger om den situation, der har været på området i 1990. Hr. Poul Erik Dyrlund brugte udtrykket kaos. Det vil jeg nok ikke sige, men jeg vil da gerne give udtryk for, at jeg mener, at det har været helt utilfredsstillende, sådan som det er foregået i 1990. Vi mener at kunne konstatere, at det vil gå væsentlig bedre i 1991, men jeg kan garantere for, at jeg vil være meget stærkt optaget af denne sag og vil gøre, hvad jeg kan for, at der kommer mere ordnede forhold i dette spørgsmål i 1991, end der har været i 1990, der, som jeg sagde, har været klart utilfredsstillende.

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg var glad for ministerens sidste ord om, at der ville komme mere ordnede forhold. Det er som bekendt det modsatte af roderi, og det får mig til atter at spørge ministeren, da ministeren i svaret på dette andet spørgsmål oplyser, at der først så sent som her i januar er udbetalt midler til en række projekter.

I ministerens svar på det første spørgsmål blev det oplyst, at der var udbetalt penge i november måned sidste år. Hvordan hænger det sammen, minister? Hvad er udbetalt i november, hvad er udbetalt i januar, hvordan fordeler profilen sig? Det er jo 50 pct. af 128 mio. kr., vi bl.a. taler om. Hvor meget er udbetalt sådan nogenlunde over månederne fra november måned til januar måned?

Ove Fich (S):

Jeg bemærkede, at ministeren sagde, at den måde, det var foregået på i 1990, var helt util-

[Ove Fich]

fredsstillende, og jeg har også bemærket, at ministeren mener, at skylden herfor ligger hos EF. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Vil ministeren tage det op på et arbejdsministerråds-møde? Det ville da være det naturligste. Eller har ministeren eventuelt taget det op på et arbejdsministerrådsmøde i slutningen af 1990, således at disse ting blev sat på plads?

Og jeg har endnu et spørgsmål. Arbejdsministeren har nu to gange sagt, at man må være meget omhyggelig, når man arbejder med andres penge. Heri er jeg enig, men når det nu er andres penge, hvorledes kan det så være, at regeringen gennem sin indenrigsminister tilbagekræver disse penge fra kommunernes og amternes bloktilskud? Det kan man vel ikke med andres penge?

Poul Erik Dyrlund (S):

Jeg har også med tilfredshed noteret ministerens sidste svar, og jeg skal give det tilsagn, at ministeren nok skal få de papirer, jeg er i besiddelse af, for jeg tror, at disse mange mennesker ude i landet, som står og mangler pengene, har en interesse i, at pengene kommer så hurtigt som muligt. Derfor vil jeg spørge ministeren: De mennesker, som har lidt rentetab på denne historie, agter ministeren at honorere deres rentetab?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Over for hr. Nyrup Rasmussen må jeg stærkt beklage, at jeg altså ikke har medbragt kassebogen fra Arbejdsministeriet. Jeg er derfor ikke i stand til at oplyse her og nu, hvad der er udbetalt i november, og hvad der er udbetalt i december, og hvad der er udbetalt i januar, men hvis hr. Nyrup Rasmussen stadig væk ønsker at få besvaret disse spørgsmål, så er der jo lejlighed til at få dem besvaret på anden vis end her i spørgetiden.

Jeg kan ikke anerkende den formulering, hr. Ove Fich gav udtryk for at jeg skulle have brugt i min besvarelse med hensyn til skyldspørgsmålet, og dér vil jeg gerne henvise til de præcise bemærkninger, som jeg kom med i et tidligere svar.

Hr. Ove Fich spørger, hvad vi vil foretage os for at få mere tilfredsstillende vilkår fremover, end vi har haft i 1990. Vi vil naturligvis overveje, hvordan vi mest hensigtsmæssigt kan sikre dette. Hvorvidt dette skal ske på embeds-

mandsplan, eller det skal tages op direkte over for den ansvarlige kommissær, det har vi endnu ikke taget beslutning om.

Til hr. Poul Erik Dyrlund må jeg med beklagelse sige, at jeg ikke har nogen mulighed for at udbetale en eller anden form for godtgørelse af rentetab. Det har jeg slet ikke bevillingsmæssig mulighed for.

Nyrup Rasmussen (S):

Der var en ting, der slog mig, da ministeren beskrev vanskelighederne for 1990. Har det på noget tidspunkt i 1990 – for disse vanskeligheder har jo været kendt i ministeriet, sådan som jeg har forstået det – givet anledning til, at ministeren har orienteret amter og dermed også projektansøgere, kommuner og andre om, at der var disse vanskeligheder, således at de mennesker, der skulle arbejde med disse projekter, og også de kommuner, der var involveret, var klar over, at man kunne komme ind i tidsmæssige problemer?

Ove Fich (S):

Blot for at gøre opmærksom på, at jeg stillede to spørgsmål og kun fik svar på det første, skal jeg gentage mit andet spørgsmål. Arbejdsministeren siger nu, at det er andres penge, man arbejder med, og dem skal man omgås forsigtigt. Hvorledes kan regeringen gennem indenrigsministeren så inddrive disse penge gennem beskæringer i kommuners og amters bloktilskud? Det fik jeg desværre ikke svar på.

Poul Erik Dyrlund (S):

Flere gange i løbet af efteråret er de såkaldte projektmagere og institutioner blevet lovet et møde med ministeriet, for at man kunne gennemdrøfte regnskabsaflæggelse og bilagsaflægelse over de projekter, som er gennemført. Hver eneste gang man har været nær målstrægen, har man aflyst disse møder. Vil ministeren foranstalte, at disse møder snarest afholdes?

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Til hr. Nyrup Rasmussen kan jeg sige, at det er mit helt bestemte indtryk, at der har været meget tæt kontakt mellem de ansvarlige embedsmænd i Arbejdsministeriet og de pågældende projektansøgere. Der har været mange henvendelser begge veje, der har også været mange henvendelser, som går på det utilfredsstillende.

[Arbejdsministeren]

Jeg kan dog sige, at vi også har modtaget henvendelser, der har givet udtryk for tilfredshed med, at man under de givne vilkår faktisk var i stand til at udbetale pengene så hurtigt.

Til hr. Ove Fich og spørgsmålet om bloktilskuddene, ja, så er det jo en gammel diskussion. Praksis med at tilbagekalde midler over regulering af bloktilskuddene er jo en politik, der har været gennemført i en lang, lang årrække, også for de borgerlige regeringers tid.

Så siger hr. Poul Erik Dyrland, at der skulle have været aftalt møder med ministeriet, der skulle være givet løfte om sådanne møder, men at disse møder skulle være blevet aflyst. Det kan jeg ikke sige; det har jeg intet kendskab til, men det er naturligvis et af de spørgsmål, jeg vil gå tilbage og diskutere med mine embedsmænd.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 123

8) Til *arbejdsministeren* af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange aktiviteter (projekter) der med baggrund i tilsagn om 50 pct.s forskudsudbetaling fra Den Europæiske Socialfond (mål 3- og 4-pengene) er iværksat, og som ifølge ansøgningernes tidsangivelser endnu ikke er afsluttet, samt hvor mange af disse iværksatte aktiviteter (projekter) der endnu ikke har modtaget 50 pct.s forskudsudbetaling?«

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg bemærkede i ministerens svar på spørgsmål nr. S 121, at ministeren udtrykte sig således, at man kun havde godkendt projekter, som var til afholdelse i 1990. Jeg mener at kunne konstatere, at dette ikke er korrekt, idet jeg bl.a. her har ansøgninger, hvor der er bevilget projektstart i november måned, oktober måned, december måned, og som løber et helt år frem i tiden. På grund af de manglende udbetalinger går disse mennesker jo rundt i en beklemmt situation, og det er baggrunden for mit spørgsmål, for de har stadig væk ikke set nogen penge.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Som nævnt i min besvarelse af spørgsmål nr. S 121 er der fra Arbejdsministeriets side som

udgangspunkt kun givet tilsagn om tilskud for 1990. I ganske få tilfælde er der dog givet flerårige tilsagn til landsdækkende projekter. Her kan jeg sige, at der er et projekt, der har voldt ganske store problemer med hensyn til opstilling af et budget, som overholder EF's krav. Dette projekt har derfor endnu ikke modtaget noget forskud. Sådan som det er oplyst over for mig, ligger det altså sådan, at der er givet tilsagn om tilskud for 1990, men i ganske enkelte tilfælde, nemlig nogle landsdækkende projekter, er dette altså ikke en præcis beskrivelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 124

9) Til *arbejdsministeren* af:

Poul Erik Dyrland (S):

»Vil ministeren oplyse, om der ligger politiske overvejelser til grund for de manglende udbetalinger fra Den Europæiske Socialfond, eller om de manglende udbetalinger skyldes kritisabel administration i Arbejdsministeriet?«

Poul Erik Dyrland (S):

Nu har vi jo været igennem de tre første spørgsmål, og jeg har i de tidligere besvarelser fra ministeren bemærket, at ministeren agter at tage alvorlig hånd om disse ting. Jeg skal tilsige ministeren, at vi gennem Arbejdsmarkedsudvalget vil følge denne sag meget nøje i den nærmeste fremtid, således at de mennesker, som går og savner penge, kan få dem udbetalt.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg vil glæde mig til at redegøre for disse spørgsmål i Arbejdsmarkedsudvalget, men med hensyn til det spørgsmål, som hr. Poul Erik Dyrland rent faktisk har stillet til mig om, hvorvidt der er tale om politiske overvejelser, eller der er tale om kritisabel administration, så fremgår det jo af mine tidligere indlæg, at jeg kan besvare dette spørgsmål særdeles kort, nemlig med et nej.

Der er hverken tale om politiske hensyn eller om kritisabel administration i Arbejdsministeriet. Den nationale administration har været hæmmet af, at udviklingen er gået så stærkt, at EF-Kommissionens tjenestegrene har haft svært ved at følge med strukturreformens intentioner. Kommissionen har således løbende på-

[Arbejdsministeren]

lagt medlemslandene nye uforudsete administrative opgaver. Kommissionens udmeldinger har ofte været rettet mod de mest tilbagestående områder, de såkaldte mål 1-områder, så det har været nødvendigt med efterfølgende kontakter for at kunne tilgodese de særlige danske forhold.

De administrative problemer er i øvrigt blevet påvirket af, at det er lykkedes os at forhandle os frem til et støttebeløb, der er mere end dobbelt så stort som det, Kommissionen oprindeligt havde tiltænkt Danmark.

Poul Erik Dyrland (S):

Jeg forstår ikke rigtig hr. arbejdsministerens sidste udtalelser her. For mig at se er der jo tale om, at det ikke har været et problem at få godkendt de mange projekter, så for mig er dette at få godkendt et projekt noget med, at det skal kigges efter i sømmene og endevendes og drejes osv., osv., og på et eller andet tidspunkt skriver man så et godkendelsespapir. Det er jo også sket i en lang række tilfælde. Her kan jeg nok få øje på problemer, hvis man fra EF's side ændrer procedurer osv., men jeg har meget svært ved at få øje på, at der i det øjeblik, godkendelsen er givet, er ret meget andet at gøre end, når pengene skal falde, så at skrive en check.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Generelt mener jeg, at jeg kan henvise til mine tidligere besvarelser med hensyn til hr. Dyrlands nyformulerede spørgsmål. Jeg gav udtryk for, at man kan anskue det på den måde, at vi i en bestemt fase havde været for optimistiske i Arbejdsministeriet med hensyn til vor vurdering af, på hvilket tidspunkt vi kunne forvente at modtage midlerne fra EF. Men bortset herfra vil jeg fastholde, at der har været arbejdet godt og præcist med de mange problemer, der har været tale om.

Nyrup Rasmussen (S):

Jeg er ofte imponeret over arbejdsministerens ordvalg, når en bestemt situation skal beskrives. Og når ministeren svarer så klart nej til, hvorvidt der ligger politiske overvejelser bag den manglende udbetaling, så er der god grund til at sige, at nu er der i hvert fald behov for politiske overvejelser over, hvordan man mere konsekvent får styr på forholdet til EF og forholdet til amterne.

Ministeren har i den lange række af spørgsmål oplyst, at ministeren ikke ligger inde med en liste over ikkefærdigafsluttede projekter. Ministeren har oplyst, at der ikke er overblik over udbetalingsprofilen – i hvert fald har ministeren ikke oplysningerne med – fra november sidste år til januar i år. Ministeren var i sit første svar inde på, at han ikke havde kendskab til de konkrete projekter, og i det tredje svar tror jeg det hed, at der har været tæt kontakt mellem ministeriet og de pågældende projekter.

Jeg tror, arbejdsminister, at vi efter denne onsdagsspørgerunde har god brug for at følge sagen op i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, og det vil vi naturligvis gøre. Men jeg beder om, at ministeren nu virkelig gennemtænker, hvordan kan vi få mere styr på procedurerne. Vi skulle jo nødigt have EF til at kritisere os for, at der går for lang tid, inden pengene udbetales.

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Igen bliver jeg nødt til at henvise til mine besvarelser tidligere i dag. Der har været tale om ganske mange svar, og jeg mener også præcise svar. Men jeg skal da erkende over for hr. Nyrup Rasmussen – og jeg tror ikke, at jeg røber nogen hemmelighed – at jeg sidder ikke personlig som sagsbehandler i det pågældende ressortkontor, og derfor kan hr. Nyrup Rasmussen naturligvis ikke forvente, at jeg har alle bilag, alle oplysninger med, når jeg skal besvare mundtlige spørgsmål her i folketingssalen en onsdag eftermiddag.

Men de oplysninger, som vi ligger inde med, og som ikke måtte fremgå af mine svar her i dag, vil naturligvis, hvis det ønskes, tilgå Arbejdsmarkedsudvalget.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Anden næstformand (Ivar Hansen):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Poul Nielson: spm. nr. S 33 og 79

Bente Juncker: spm. nr. S 47

Jes Lunde: spm. nr. S 48

[Anden næstformand]

Ole Donner: spm. nr. S 49 og 50
 Køpke Christensen: spm. nr. S 60
 Ole Espersen: spm. nr. S 61
 Jens Thoft: spm. nr. S 62
 Hanne Andersen: spm. nr. S 63
 Birgitte Husmark: spm. nr. S 65
 Bjørn Westh: spm. nr. S 68
 Rosing: spm. nr. S 69
 Grete Schødts: spm. nr. S 71
 Hjortnæs: spm. nr. S 76
 Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 78
 Pernille Forchhammer: spm. nr. S 86 og 87
 Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 97

Spm. nr. S 33

Til *skatteministeren* (9/1 91) af:

Poul Nielson (S):

»Vil ministeren uddybe bemærkningen i sit svar af 20. november 1990 på spørgsmål 22 fra Skatteudvalget (omdelt under Skatteudvalgets alm. del bil. 46) om, at udbyttebetalinger pr. definition ikke forekommer i forbindelse med kulbrintevirksomhed?«

Svar (18/1 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Udbyttebegrebet er knyttet til selskaber, som alene hæfter med den indskudte kapital. Udbytte er uddeling af et aktie- eller anpartsselskabs midler til aktionærerne. Udbytteuddeling kan kun finde sted under iagttagelse af de begrænsninger, som fremgår af kap. 13 i aktieselskabsloven og anpartsselskabsloven.

Selskaber m.v. med tilladelse til kulbrinteefterforskning og -indvinding skal opgøre deres skattepligtige indkomst ved denne virksomhed særskilt i henhold til kulbrinteskatteovens kap. 2 og 3.

Den særskilte indkomstopgørelse knytter sig altså til arten af virksomheden og ikke til organisationsformen.

For selskaber, hvis eneste virksomhed er kulbrinteefterforskning og -indvinding, kan eventuelt udbytte sættes i relation til denne virksomhed. For selskaber, der tillige har anden form for virksomhed, kan udbytte ikke knyttes til en bestemt del af virksomheden. Overførsler mellem den del af selskabet, som udøver kulbrinteaktiviteten, og andre dele af selskabet kan ikke sidestilles med udbytte. Sådanne overførsler finder sted inden for rammerne af sel-

skabets samlede aktivitet, og der er ikke særlige krav hverken om indskud af egenkapital eller overførsel af overskud mellem forskellige dele af samme selskab.

Indtil videre er kun Dansk Undergrunds Consortium i indvindingsfasen. Deltagerne driver virksomhed henholdsvis som interessentskab mellem 2 rederier, hvor kulbrinteaktiviteten indgår i det samlede regnskab sammen med rederivirksomheden, og som filial af udenlandske selskaber. En filial er ikke en selvstændig juridisk person og udbetaler således ikke udbytte. Eventuelle overførsler til det udenlandske hovedkontor er i sig selv overførsel af midler mellem forskellige dele af samme virksomhed.

Spm. nr. S 47

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (10/1 91) af:

Bente Juncker (CD):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt han har godkendt skoleplanen for Københavns Kommune, ifølge hvilken Vesterbro Studenterkursus skal lægges sammen med Vestre Borgerdyd Gymnasium?«

Begrundelse

Da rektor for Vestre Borgerdyd Gymnasium skal være chef for både gymnasium og studenterkursus, er der juridisk tale om en afvikling af studenterkurset, ikke en udvikling. Dette menes ikke at være i overensstemmelse med hensigten i den seneste lovgivning på området. På denne baggrund ønskes ministerens stillingtagen og bemærkninger oplyst.

Svar (21/1 91):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Ifølge gymnasielovens § 6, stk. 2, og § 24 skal nedlæggelse af en offentlig gymnasieskole eller et offentligt studenterkursus ledsages af en afviklingsplan, som skal godkendes af undervisnings- og forskningsministeren.

Københavns Kommune har endnu ikke fremsendt afviklingsplanerne i forbindelse med de strukturændringer, der er planlagt fra august 1991, og før afviklingsplanerne foreligger, kan jeg ikke forholde mig til sagen.

Spm. nr. S 48

Til *skatteministeren* (10/1 91) af:

Jes Lunde (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilken procentdel af de samlede skattepligtige formuer den mest velstillede tiendedel af skatteyderne ejede i 1982, 1985 og 1989?«

Svar (22/1 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

I nedenstående oversigt er vist den procentvise andel af de samlede skattepligtige formuer, der ejes af den tiendedel af de skattepligtige, der har de største skattepligtige formuer (10. decil).

10. decils andel af de skattepligtige formuer.

	Enlige Pct.	Ægtepar Pct.	Alle Pct
1982 ¹⁾ ..	76,7	48,5	62,6
1985 ¹⁾ ..	82,7	53,5	69,0
1988 ²⁾ ..	87,9	60,4	75,4

¹⁾ Kilde: Danmarks Statistik.

²⁾ Kilde: Lovmodelberegninger.

For 1982 og 1985 er der tale om oplysninger fra Danmarks Statistik, der imidlertid ikke udarbejder denne statistik efter 1986. For 1988 er tallene beregnet på lovmodellen på basis af en stikprøve på 3 pct. af befolkningen. Denne beregning er derfor behæftet med væsentlig usikkerhed.

Det fremgår af tabellen, at i 1988 ejede den tiendedel af de skattepligtige, der havde de største skattepligtige formuer, godt 75 pct. af de samlede skattepligtige formuer. For enlige var denne andel knap 88 pct. og for ægtepar godt 60 pct.

Det bemærkes, at de skattepligtige formuer opgøres som nettoformuer, dvs. formue ÷ gæld. Tallene påvirkes derfor af såvel ændringer i formue som ændringer i gæld. Som det fremgår af tabellerne i bilaget, har 1.-5. decil under ét (dvs. halvdelen af de skattepligtige) en negativ nettoformue. Det medfører, at den andel, som personer med positive skattepligtige nettoformuer har af de samlede skattepligtige nettoformuer, fremstår som relativt stor.

Ved vurderingen af de anførte tal må det desuden tages i betragtning, at de skattepligtige formuer kun udgør en begrænset del af de samlede formuer i samfundet.

For det første udelader skattelovgivningens formuedefinition såvel en del af de formuer, der ejes af personer, f.eks. pensionsrettigheder, som samtlige formuegoder, der ejes af fonde, foreninger, institutioner, andelsselskaber, det offentlige m.v. Det kan f.eks. nævnes, at de samlede pensionsformuer i 1988 skønsmæssigt udgjorde ca. 530 mia. kr., mens de skattepligtige formuer udgjorde ca. 535 mia. kr.

Dertil kommer, at et mere dækkende formuebegreb burde indeholde f.eks. værdien af borgernes uddannelse og indtjeningsevne (»human capital«) og andre immaterielle aktiver som knowhow og goodwill. Det er imidlertid umuligt eller meget vanskeligt at kvantificere disse formueværdier.

De skattepligtige formuer giver således et særdeles ufuldstændigt billede af formuefordelingen. En helhedsvurdering af formuernes fordeling i samfundet må derfor baseres på et langt bredere formuebegreb, som det imidlertid af bl.a. statistiske grunde er meget vanskeligt at opstille.

Såfremt de private formuer, der ikke indgår i de skattepligtige formuer, er mindre ulige fordelt end de skattepligtige formuer, vil de ovenfor anførte tal overvurdere uligheden i formuefordelingen.

Spm. nr. S 49

Til *skatteministeren* (10/1 91) af:

Ole Donner (FP):

»Hvor mange enkeltpersoner har indbetalt penge til etableringskonti, og hvor stort er det samlede beløb?«

Begrundelse

I forbindelse med udarbejdelse af et lovforslag har jeg brug for de nævnte oplysninger.

Svar (18/1 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Pr. 11. januar 1991 havde Told- og Skattestyrelsen registreret 48.573 skatteydere, som sammen havde indbetalt 2.766 mio. kr. på etableringskonti.

Spm. nr. S 50

Til *skatteministeren* (10/1 91) af:

Ole Donner (FP):

»Hvor mange enkeltpersoner/enkeltmands-firmaer har indbetalt penge til investeringsfonde, og hvor stort er det samlede beløb?«

Begrundelse

I forbindelse med udarbejdelsen af et lovforslag har jeg brug for de ønskede oplysninger.

Svar (18/1 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Pr. 11. januar 1991 havde Told- og Skattestyrelsen registreret 107.286 personlige skatteydere, som tilsammen havde indbetalt 16.655 mio. kr. til investeringsfonde.

Spørgsmålet angår kun enkeltpersoner og enkeltmandsfirmar, men jeg kan til sammenligning oplyse, at styrelsen pr. samme dato havde registreret 28.917 selskaber, som efter de indtil 1989 gældende regler havde indbetalt i alt 24.930 mio. kr.

Spm. nr. S 60

Til *udenrigsministeren* (11/1 91) af:

Køpke Christensen (FP):

»Finder udenrigsministeren det rimeligt, at en tysk delstatsregering forsøger at blande sig i, hvilke danske forretningscentre der opføres nord for grænsen?«

Begrundelse

Slesvig-holstenske politikere fra Kiel har forsøgt at lægge pres på og protesteret til Sønderjyllands Amtsråd over, at der nord for grænsen, blandt andet i Bov, skal opføres danske forretningscentre. Tyskerne mener, at det er i strid med regionalplanlægningen i Kiel og vil betyde lukning af detailforretninger syd for grænsen.

Svar (22/1 91):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

I det dansk-tyske grænseområde har der igennem lang tid været tradition for at orientere og høre myndigheder på begge sider af grænsen om planer af større økonomisk rækkevidde. En sådan høring af de tyske myndigheder har

som et naturligt led i det grænseoverskridende samarbejde også fundet sted i forbindelse med planerne om opførelse af forretningscentre i det sønderjyske område.

Spm. nr. S 61

Til *justitsministeren* (11/1 91) af:

Ole Espersen (S):

»Er ministeren enig med landbrugsministeren, når denne i et notat til Folketingets Markedsudvalg af 21. november 1990 konstaterer, at de hidtidige forskningsresultater peger på, at burhønsesystemerne tilsidesætter væsentlige behov hos hønsene, og hvilke konsekvenser mener ministeren det får for det fremsatte forslag til dyreværnslov?«

Begrundelse

Det fremsatte forslag til dyreværnslov bygger på, at burhønsesystemer er lovlige. I forslaget § 2 hedder det, at enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de passes under hensyntagen til deres fysiologiske og adfærdsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Der er således ingen tvivl om, at denne foreslåede paragraf overtrædes, hvis man lægger landbrugsministerens udtalelse til grund.

Svar (21/1 91):

Justitsministeren (Engell):

Af konklusionen i det omhandlede notat til Folketingets Markedsudvalg fremgår det, at »det under hensyn til, at hidtidige forskningsresultater peger på, at bursystemerne tilsidesætter væsentlige behov hos hønerne, vil være af betydning, at der tilvejebringes grundlag for at gennemføre forskning i og udvikling af konkurrencedygtige, alternative produktionssystemer, der bedre end de hidtidige bursystemer tilfredsstiller hønernes naturlige behov. Denne forskning bør baseres på tværnationale projekter, der medfinansieres af fællesskabsmidler.«

I Dyreværnsudvalgets betænkning nr. 1154/1988, der ligger til grund for regeringens forslag til ny dyreværnslov, finder et flertal på 7 medlemmer ikke grundlag for på nuværende tidspunkt at ændre de danske regler om æglægningsbure, der i øvrigt er strengere end de i EF og Europarådet fastsatte regler om æglæg-

[Justitsministeren]

ningsbure. Et mindretal på 3 medlemmer ønsker reglerne lempet og tilnærmet reglerne i EF. Alle udvalgets medlemmer finder det afgørende, at der både på nationalt og internationalt plan arbejdes for alternativer til æglægningsbure.

I regeringens forslag til ny dyreværnslov tiltrædes indstillingen fra udvalgets flertal, og der gives tilslutning til det samlede udvalgs opfordring til, at der forskningsmæssigt og på andre måder arbejdes på at forbedre og udvikle alternativer til æglægningsbure.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at konklusionen i notatet til Markedsudvalget er i samklang med Dyreværnsudvalgets og Justitsministeriets indstilling med hensyn til æglægningsbure, hvorefter der forskningsmæssigt og på andre måder skal arbejdes på at forbedre og udvikle alternativer til æglægningsbure.

Efter § 2 i regeringens forslag til ny dyreværnslov skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og adfærdsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Efter § 6 i lovforslaget må æglægningsbure kun anvendes med tilladelse fra Veterinærdirektoratet, og justitsministeren fastsætter regler om vilkårene for en sådan tilladelse.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil disse bestemmelser ikke kunne give anledning til tvivl, således som det antydes i begrundelsen for spørgsmålet, og Justitsministeriet finder intet grundlag for at antage, at en anvendelse af æglægningsbure, der sker med tilladelse fra Veterinærdirektoratet, vil blive betragtet som en overtrædelse af dyreværnsloven.

Spm. nr. S 62

Til *skatteministeren* (14/1 91) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at hverken de såkaldte virksomhedsskemaer eller lønoplysningssedlerne indlæses på det dyrt anskaffede optiske læseudstyr, til trods for, at man udtrykkelig anmoder virksomhederne om at skrive tallene, så de er optisk læsbare, og vil ministeren oplyse, i hvilket omfang oplysninger fra skatteydere og virksomheder fortsat skal indtastes manuelt?«

Begrundelse

For nogle år siden anskaffede Told- og Skattestyrelsen et meget dyrt optisk læseudstyr, der skulle lette indlæsningen af virksomhedernes skatteoplysninger. Det er blevet mig oplyst, at dette udstyr fortsat ikke anvendes efter formålet. I told- og skatteregionerne kommer man derfor i de kommende måneder til at skulle benytte højt kvalificerede medarbejdere fra f.eks. kontrolsektionerne til at indtaste disse oplysninger.

Det er også blevet mig oplyst, at det meget kostbare videoretteudstyr, som tidligere er blevet anskaffet til brug for de såkaldte oplysningskort, heller ikke kan benyttes efter formålet, men at man manuelt har måttet indtaste alle oplysninger fra de oplysningskort, hvor der har været tal, som det optiske læseudstyr ikke umiddelbart har kunnet opfatte.

Svar (23/1 91):

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Told- og Skattestyrelsens optiske læseudstyr blev anskaffet i anledning af indførelsen af oplysningskortene og den forprintede selvangivelse. Begge dele indlæses optisk, og erfaringerne dermed er gode.

Det har imidlertid været forudsat ved udstyrets anskaffelse, at det skulle udnyttes også til indlæsning af andet materiale, og dette er sket og sker stadig i vidt omfang.

For så vidt angår virksomhedsskemaerne blev der gjort forsøg med optisk læsning af to af dem, nemlig skemaerne til de personligt erhvervsdrivende og til selskaberne for indkomstårene 1988 og 1989.

Med hensyn til oplysningssedlerne bliver læseudstyret anvendt til læsning af sedler, der indkommer uden for højsæsonen for den optiske læsning. Kapacitetshensyn har imidlertid medført, at det er besluttet at lade den store mængde sedler, som indkommer i januar, behandle i told- og skatteregionerne, hvor konverteringen kun kan ske manuelt.

Til spørgsmålet om, i hvilket omfang oplysninger fra skatteydere og virksomheder fortsat skal indtastes manuelt, kan jeg oplyse, at der foregår en produktionskontrol, hvorved alle oplysninger, som er håndskrevne, kontrolleres. Denne kontrol foretages ved indtastning af oplysningerne. Den gennemføres altid, hvor anden kontrol, f.eks. sumkontrol, ikke er mulig.

[Skatteministeren]

Ved at erstatte den forudgående konvertering med optisk læsning har man imidlertid sparet den primære indtastning, og desuden skal blanketternes stamoplysninger, f.eks. personnummer og indkomstår, hverken konverteres eller kontrolleres.

Endelig kan jeg oplyse, at det videorettelsesudstyr, som nævnes i begrundelsen for spørgsmålet, tjener til at konvertere oplysninger, som viser sig ulæselige under den optiske læsning, og at det fungerer tilfredsstillende.

Spm. nr. S 63

Til *justitsministeren* (14/1 91) af:

Hanne Andersen (S):

»Vil ministeren oplyse, om Novo Nordisk har efterkommet Dyreforsøgstilsynets pålæg om at forbedre forholdene for henholdsvis forsøgshunde og forsøgskatte?«

Begrundelse

Ved Dyreforsøgstilsynets besøg på Novo Nordisk i efteråret 1989 drøftede man dyrenes pladsforhold, motionsmuligheder og kontakt med andre. Det bedes oplyst, om Dyreforsøgstilsynet efterfølgende har konstateret, at de aftalte udvendige hundeløbegårde med de aftalte låger mellem løbegårdene er etableret, om Dyreforsøgstilsynet har modtaget forslag til, hvorledes også miljøet for kattene kan forbedres, og hvornår miljøforbedringerne for forsøgskattene påtænkes iværksat.

Spørgsmålet omhandler henholdsvis forholdene for forsøgsdyrene i dyrestaldene hos Novo Nordisk i Bagsværd og Novo Nordisk i Ganløse.

Svar (23/1 91):

Justitsministeren (Engell):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Dyreforsøgstilsynet:

»I fortsættelse af drøftelser med Novo Nordisk A/S under Dyreforsøgstilsynets uanmeldte inspektion hos virksomheden i Bagsværd den 21. august 1989 tiltrådte Dyreforsøgstilsynet ved skrivelse af 19. september 1989 et forslag fra virksomheden om, at der i Bagsværd etableres to udvendige løbegårde til forsøgshunde i umiddelbar tilslutning til de eksisterende

de udvendige løbegårde, og at der på forsøgsbasis etableres låger mellem nogle af de eksisterende udvendige løbegårde.

Samtidig anmodede Dyreforsøgstilsynet virksomheden om at fremkomme med forslag til, hvorledes også miljøet for kattene kan forbedres. Dyreforsøgstilsynet anførte, at de katte, som inspektionsgruppen så, gik på for lidt plads og aldrig kom ud af burene. I hvert fald for katte, som skal opholde sig på stedet i mere end 2 uger, bør der være mulighed for ophold i løbegård. Manglende motion har en uheldig virkning på dyrenes bevægeapparat, særlig på udviklingen af knoglesystemet hos ungtkatte.

Den 9. november 1989 konstaterede dyrlægen i Dyreforsøgstilsynets sekretariat, at virksomheden havde efterkommet Dyreforsøgstilsynets ønsker, idet der til hundene var etableret to udvendige løbegårde samt låger mellem nogle af de i forvejen eksisterende – mindre – løbegårde. Der har ikke – som forudsat af spørgeren – på noget tidspunkt været tale om, at der skulle være låger mellem de to nye – og relativt store – udvendige løbegårde, der ikke ligger i forbindelse med hinanden, men derimod som nævnt ovenfor kun spørgsmål om adgangsmulighed mellem nogle af de eksisterende løbegårde.

Ved samme lejlighed fandt Dyreforsøgstilsynets sekretær, at en nyetableret katteløbegård fungerede godt, og Rådet for Dyreforsøg tog den 21. november 1989 sekretærens bedømmelse til efterretning.

Dyreforsøgstilsynet anså herefter sagen for afsluttet.

Foranlediget af en henvendelse fra en dyreværnsforening aflagde Dyreforsøgstilsynets sekretær den 26. september 1990 et uanmeldt besøg på virksomheden i Bagsværd. Det fremgik bl.a., at der var visse vanskeligheder med at bruge de udvendige løbegårde på grund af hundenes indbyrdes adfærd, når de går sammen eller nær andre løbegårde med dyr. Man var på virksomheden indstillet på at få de nyindrettede løbegårde til at fungere mere tilfredsstillende. Efter behandling i Rådet for Dyreforsøg meddelte Dyreforsøgstilsynet ved skrivelse af 12. oktober 1990 virksomheden, at Dyreforsøgstilsynet ikke fandt grundlag for at foretage sig yderligere over for denne.

Efter det for Dyreforsøgstilsynet oplyste er der ikke og har der ikke været opstaldet hunde og katte på virksomhedens afdeling i Ganløse.

[Justitsministeren]

I anledning af planlagt nybyggeri verserer der for tiden sag i Dyreforsøgstilsynet om forhåndsgodkendelse efter dyreforsøgslovens § 5 af en stald til hunde.«

Justitsministeriet kan henholde sig til det af Dyreforsøgstilsynet anførte.

Spm. nr. S 65

Til *sundhedsministeren* (15/1 91) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke opgaver det råd, der ifølge Ritzau den 15. januar 1991 er nedsat for at hjælpe Rigshospitalet med at rette op på den alvorlige økonomiske situation, har fået, samt begrunde, hvorfor der ikke er taget hensyn til en ligelig fordeling af mænd og kvinder i rådets sammensætning?«

Begrundelse

Det råd, som ministeren har sammensat, løber en meget stor risiko for at komme til at give nogle råd, som ikke hænger sammen med den daglige drift af et hospital. Spørgeren tvivler på, at de udpegede har indblik i alle et hospitals funktionsområder, og ønsker oplyst, om råd fra et sådant organ vil bidrage til det brede samarbejde, som Rigshospitalet har så hårdt brug for.

Svar (24/1 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Baggrunden for nedsættelsen af et råd for Rigshospitalet er den alvorlige økonomiske situation, hospitalet befinder sig i. Det samlede driftsunderskud ved udgangen af 1990 udgør mere end 100 mio. kr. Underskuddet skyldes en kraftig stigning i udgifterne, og at det ikke er lykkedes at gennemføre besparelser i nødvendigt omfang.

Formålet med nedsættelsen af rådet er at få et sagkyndigt organ, som i en overgangsperiode på 1–2 år kan være med til at sikre, at der rettes op på Rigshospitalets økonomi. Rådet har ikke selvstændig kompetence, men er alene rådgivende. Rådet har primært til opgave at rådgive Rigshospitalets ledelse ved iværksættelsen af de initiativer, der skal skabe balance i hospitalets økonomi, samt nøje at følge udviklingen i hospitalets økonomi.

Rådet skal således rådgive Rigshospitalets ledelse om opretning af økonomien gennem til-

pasning af hospitalets funktioner, rationalisering og effektivisering samt om ledelsesforhold. Rådet skal desuden rådgive om planlægning og overordnede driftsspørgsmål samt i øvrigt rådgive om spørgsmål, som kan være af betydning for Rigshospitalets økonomi.

Rådet vil ikke blive inddraget i den daglige drift af hospitalet, ligesom Rigshospitalets ledelse fortsat er direktionen.

Følgende personer er blevet anmodet om at indtræde i rådet:

Departementschef Jørgen Varder, Sundhedsministeriet (formand), viceadm. direktør Ulrik Lassen, Novo Nordisk, adm. direktør Erik Bonnerup, Statsanstalten for Livsforsikring, hospitalsdirektør Jørgen Funder, Københavns Kommune, amtspsykiatridirektør Frank Vilhelmsen, Københavns Amt, forvaltningschef Palle Lund, Fyns Amt, kontorchef Marius Ibsen, Finansministeriet, og medicinaldirektør Palle Juul-Jensen.

De pågældende er valgt på grund af deres faglige ekspertise og ikke som repræsentanter for amtskommuner, faggrupper eller andre interessepartier. Der er tale om en række forvaltningschefer og embedsmænd med en bred indsigt i sygehusforhold og sygehusdrift samt to direktører fra erhvervslivet, som har kendskab til sundhedsforhold og erfaring med driften af store offentlige og private institutioner. Da det drejer sig om en håndplukket kreds af eksperter, har spørgsmålet om ligelig fordeling af mænd og kvinder måttet lades ude af betragtning.

Spm. nr. S 68

Til *sundhedsministeren* (15/1 91) af:

Bjørn Westh (S):

»Vil ministeren redegøre for, hvordan aktiviteterne på Rigshospitalets Sexologiske Klinik kan opretholdes i uændret omfang, selv om lægestaben nedskæres fra 3 til 2 læger, og oplyse, om klinikken har belastet Rigshospitalets økonomi, når klinikken indtægter modregnes i udgifterne?«

Svar (24/1 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Rigshospitalets alvorlige økonomiske situation nødvendiggør, at der arbejdes med effektiviseringer inden for alle funktioner. Dette in-

[Sundhedsministeren]

debærer også, at bemanningen må reduceres, uden at aktiviteten ændres.

Aktiviteten på Sexologisk Klinik på rigshospitalet vil blive opretholdt i uændret omfang gennem en mere hensigtsmæssig udnyttelse af lægeressourcerne. Sexologisk Klinik er en del af Psykiatrisk Afdeling O. I tilfælde af, at lægebemanningen er utilstrækkelig, vil det efter aftale i ledelsen være muligt at trække på den øvrige afdelings lægeressourcer.

Rigshospitalet får indtægter på Sexologisk Kliniks virksomhed, hvilket også gør sig gældende for langt hovedparten af hospitalets øvrige funktioner. Isoleret set har klinikkens indtægter og udgifter stort set balanceret gennem årene. Rigshospitalets samlede økonomiske problemstilling er imidlertid, at udgifterne overstiger indtægterne samt den statslige finansiering, der er stillet til rådighed. Hospitalets ledelse har derfor truffet beslutning om at reducere bemanningen på en række funktioner, herunder også Sexologisk Klinik.

Spm. nr. S 69

Til *sundhedsministeren* (16/1 91) af:

Rosing (S):

»Kan ministeren bekræfte, at forvaltningen for Grønlands sundhedsvæsen opfatter de under forvaltningen og dermed Sundhedsministeriet ansatte som illoyale over for deres arbejdsgiver og truer dem med fyring, hvis de udtaler sig om forholdene på deres arbejdsplads?«

Begrundelse

Formanden for Grønlands Lægekredsforening udtaler ifølge Politiken den 14. januar 1991, at »statens sundhedspersonale i Grønland har fået mundkurv på . . . På den måde tvinges især de grønlandske medarbejdere til at svigte deres samfund.«

Svar (24/1 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg kan naturligvis generelt afkræfte, at ansatte i Grønlands sundhedsvæsen bliver truet med fyring, hvis de udtaler sig om forholdene på deres arbejdsplads.

Sundhedsforvaltningen i Grønland har således ikke som påstået forbudt ansatte at udtale sig om sundhedsvæsenet. Tværtimod er der sat

en lokal sundhedsplanlægning i gang i samtlige sundhedsdistrikter, hvor såvel ansatte som borgere i almindelighed er involveret i en kritisk gennemgang af sundhedsvæsenet, og hvor der således er åbnet mulighed for debat samt adgang til dialog med sundhedsvæsenets ledelse.

Ved siden af den generelle ytringsfrihed forudsættes i almindelighed tilstedeværelsen af en vis loyalitet mellem en ansat og dennes ledelse. Denne loyalitet kan betyde, at visse helt konkrete problemer og forhold på arbejdspladsen sædvanligvis først bør rejses ad de sædvanlige kommandoveje inden for organisationen.

Sundhedsforvaltningen oplyser, at man i enkelte tilfælde har retvist medarbejdere, der ikke har været bekendt med, eller som ikke har overholdt de sædvanlige kommandoveje, men der har altså som nævnt ikke været tale om udledning af advarsler eller trusler om fyringer i forbindelse hermed.

Jeg kan tilføje, at sundhedsforvaltningen i anledning af spørgsmålet har bedt om en redegørelse fra formanden for Grønlands Lægekredsforening, Knud Erik Kleist, der i pressen er blevet citeret for udtalelser om, at medarbejdere i sundhedsvæsenet er blevet truet med opsigelse som følge af udtalelser om sundhedsvæsenets forhold. Lægekredsforeningens formand har bekræftet, at der ham bekendt ikke som omtalt er uddelt advarsler eller trusler om fyringer.

Spm. nr. S 71

Til *socialministeren* (16/1 91) af:

Grete Schødt's (S):

»Hvad agter ministeren at foretage sig over for de kommuner, der ikke lever op til intentionerne i bistandslovens § 53 og cirkulæret af 30. oktober 1980 om praktisk bistand i hjemmet?«

Begrundelse

Mange kommuner reducerer for øjeblikket hjemmehjælpen til de ældre uden forudgående individuel vurdering. Man fjerner f.eks. generelt hjælp til rengøring eller erstatter hjælp til indkøb med mulighed for bestilling af varer, der skal bringes ud fra butikkerne mod gebyr for udbringning.

På denne baggrund ønskes ministerens vurdering af, hvornår en kommune overtræder lovgivningen, herunder om det er lovligt gene-

[Grete Schødt]

relt at fjerne elementer af hjemmehjælpen ifølge det nævnte cirkulære, og det ønskes oplyst, hvilke initiativer ministeren agter at tage i denne anledning.

Svar (22/1 91):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Indledningsvis kan jeg oplyse, at kommunerne efter bistandslovens § 50 er forpligtet til at have en hjemmehjælpsordning. Det er den enkelte kommune, der tilrettelægger sin hjemmehjælpsordning.

Efter bistandslovens § 53 ydes varig hjemmehjælp som bistand til husligt arbejde og personlige fornødenheder. De elementer, der indgår i den varige hjemmehjælp, er uddybet i punkt 11 i Socialministeriets cirkulære af 30. oktober 1980 om praktisk bistand i hjemmet efter bistandsloven. Kommunerne er forpligtet til at kunne yde de nævnte former for hjælp, men det er den enkelte kommune, der vurderer behovet for den konkrete bistand.

Som også nævnt i mit svar af 8. januar 1991 på spørgsmål nr. S 18 stillet af Lis Noer Holmberg (CD) kan jeg som socialminister ikke ændre en kommunal afgørelse om tildeling af hjemmehjælp.

Spm. nr. S 76

Til **trafikministeren** (16/1 91) af:

Hjortnæs (S):

»Kan ministeren bekræfte, at DSB's fragtpriiser ikke er konkurrencedygtige, og at de er fastsat under hensyntagen til Storebæltsforbindelsens rentabilitet?«

Begrundelse

Skibsreder Per Henriksen har til bladet Transport nr. 1 af 14. januar 1991 oplyst, at Mercandias fragtpriiser ligger klart i bunden, og det antydes, at DSB's priser ikke er konkurrencedygtige, og at de alene er fastsat under hensyntagen til Storebæltsforbindelsens rentabilitet.

Svar (24/1 91):

Trafikministeren (Ikast):

DSB's fragtpriiser for færgeoverførsel af lastbiler er fastsat på normal driftsøkonomisk ba-

sis, og fragtpriiserne forhøjes i takt med DSB's omkostningsudvikling.

Den 1. januar 1985 var DSB's pris for lastbiloverførsel på Storebælt (Halsskov-Knudshoved) 79,00 kr. pr. t bruttovægt inkl. moms. Den 1. juli 1989 var denne pris steget til 91,00 kr. pr. t svarende til en stigning på 15,2 pct.

I samme periode steg DSB's omkostningsniveau med 19,1 pct.

Den 1. juli 1989 ændredes tarifieringsgrundlaget for lastbiloverførsel på DSB's overfarter fra lastbilens bruttovægt til lastbilens længde. Det nye prisniveau på Storebælt blev fastlagt til gennemsnitlig 85,75 kr. pr. m inkl. moms. Denne pris udgjorde ultimo december 1990 89,65 kr. svarende til en stigning på 4,6 pct.

I samme periode steg DSB's omkostningsniveau med 5,7 pct.

Jeg kan følgelig afkræfte, at DSB's fragtpriiser og udviklingen heri over tid skulle have nogen sammenhæng med beslutningen om faste forbindelser over Storebælt eller disses rentabilitet.

Påstanden om, at DSB's fragtpriiser ikke skulle være konkurrencedygtige, kan rettelig kun besvares af kunderne, da prisen kun er en af flere parametre i valget af færgeoverfart. Foruden priser indgår også køre- og sejltider, afgangsfrekvens, kapacitet m.v. i kundernes valg af overfart. Til belysning af prisforholdene kan imidlertid oplyses følgende:

Dagens prisniveau (listepriiser) i kr. pr. m inkl. moms:

DSB, Halsskov-Knudshoved	93,25 kr.
DSB, Kalundborg-Århus	122,00 kr.
Mercandia, Kattegat Broen	122,00 kr.

I forhold til listepriiserne ydes der på overfarterne varierende aftalerabatter afhængig af overførte mængder, overførselstidspunkt m.v. Hertil kommer for Kattegat Broens vedkommende »introduktionsrabatter« af en ikke ubetydelig størrelsesorden.

Den skarpe konkurrence rederierne imellem såvel på Storebælt som på Kattegat levner i øvrigt ingen plads til en prispolitik dikteret af andre hensyn end de strengt driftsøkonomiske.

Spm. nr. S 78

Til **boligministeren** (17/1 91) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

[Kirsten Jacobsen]

»Hvilke ændringer i realkreditloven agter ministeren at foreslå i denne samling for at sikre lånerne (som det står i statsministerens pressemeddelelse af 3. august 1990) større indsigt og medindflydelse på institutternes drift?«

Begrundelse

Efter sommerens mange kreditforenings-skandaler, reservefondsinddragelse, overbelåning m.v. lykkedes det endelig den 3. august 1990 at få regeringen til at tage affære. I forbindelse med politianmeldelserne og igangsættelsen af den eksterne revision lovede statsministeren, at der skulle tages initiativer, der for det første sikrede, at skandalerne ikke skulle kunne gentage sig, og desforuden at lånerne skulle sikres større indflydelse på institutternes drift.

Svar (24/1 91):

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Som statsministeren gav udtryk for i sin pressemeddelelse den 3. august 1990, har man som følge af den senere tids debat om forholdene i realkreditinstitutterne bl.a. overvejet, om der er behov for ændringer i realkreditloven med henblik på at sikre låntagerne større indsigt med og indflydelse på institutternes drift.

Realkreditloven indeholder en generel bestemmelse om realkreditinstitutternes ledelse, hvoraf alene fremgår, at bestyrelsen skal bestå af mindst 5 medlemmer, og at boligministeren udnævner et af disse medlemmer.

Af oplysninger, som jeg har indhentet fra de tre store realkreditinstitutter, fremgår imidlertid, at man såvel i Kreditforeningen Danmark som i Nykredit på baggrund af et udvalgsarbejde arbejder med forslag til modernisering af proceduren for valg til foreningens ledende organer.

Forslagene vil i forbindelse med en vedtægtsændring blive forelagt til vedtagelse af institutternes kompetente forsamlinger.

For så vidt angår institutter, der er omdannet til aktieselskaber, indeholder realkreditloven en bestemmelse om minimum for antal af medlemmer og sammensætningen af bestyrelsen for en fond eller forening, der (direkte eller indirekte via et holdingselskab) ejer et realkreditaktieselskab.

Endvidere er i loven fastsat, at medlemmerne af bestyrelsen skal godkendes af boligministeren.

BRF Kredit, der blev omdannet til aktieselskab i foråret 1990, har herudover oplyst, at ledelsens sammensætning afspejler de regler, der følger af aktieselskabsloven og realkreditloven. Supplerende er det i BRF Kredits vedtægter bestemt, at der skal oprettes et repræsentantskab med den opgave at føre tilsyn med bestyrelsens og direktionens forvaltning af selskabets anliggender og i øvrigt virke som et rådgivende organ.

På baggrund af de i Kreditforeningen Danmark og Nykredit igangværende initiativer samt under hensyn til, at jeg med hjemmel i realkreditloven i nær fremtid agter at udsende en bekendtgørelse om valg og sammensætning af bestyrelse vedrørende de institutter, der omdannes til aktieselskaber, finder jeg ikke, at der på nuværende tidspunkt er behov for, at der fastsættes yderligere regler i realkreditloven på dette område. Men jeg vil selvsagt følge udviklingen, herunder hvad der kommer ud af de initiativer, institutterne selv har taget, nøje.

Spm. nr. S 79

Til *kulturministeren* (17/1 91) af:

Poul Nielson (S):

»Vil ministeren overveje at lade Landshøreinstituttet i Fredericia overgå til at være en statslig institution?«

Begrundelse

Landshøreinstituttet i Fredericia er en internatinstitution med særlige faciliteter og ekspertise til undervisning af døvblevne og svært hørehæmmede. Instituttet har eksisteret i 99 år.

Med særforsogets udlægning i 1980 flyttedes Landshøreinstituttet fra statsligt til amtligt regi. Hermed kom Vejle Amt til at stå med det administrative og finansielle ansvar for en institution, der reelt er landsdækkende, idet de samtidig oprettede høreinstitutter i de enkelte amter kun i begrænset omfang dækker de særlige ydelser, som Landshøreinstituttet tilbyder.

Det økonomiske pres på amterne har imidlertid betydet, at elevtilgangen til Landshøreinstituttet fra andre amter end Vejle Amt efterhånden er blevet stærkt reduceret, hvorfor Vejle Amt nu selv foretrækker at flytte de særlige specialer til andre institutioner i amtets regi.

For at bevare de kvaliteter i den særlige internatundervisning af døvblevne og svært høre-

[Poul Nielson]

hæmmede, der kendetegner Landshøreinstitut-
tet, er det derfor nødvendigt, at staten træder
ind og overtager det økonomiske ansvar for in-
stitutionens fortsatte drift.

Svar (24/1 91):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

Det fremgår af spørgsmålets begrundelse, at
Vejle Amtsråd overvejer at nedlægge Landshø-
reinstitutionen i Fredericia i sin nuværende form,
fordi elevtilgangen er vigende.

Man kommer ikke uden om, at instituttets
fortsatte eksistens afhænger af antallet af hen-
viste elever, og at der kan blive problemer med
Landshøreinstitutionens økonomi, når amterne
selv udvikler alternative løsninger.

Jeg vil nu se på den rapport, som Amtsråds-
foreningens arbejdsudvalg om lands- og lan-
delsdækkende institutioner og funktioner ud-
sender om kort tid.

Jeg har dog ikke grundlag for at antage, at
amterne ikke også i fremtiden vil leve op til de-
res forpligtelse til at sørge for relevante og kva-
lificerede tilbud også til hørehæmmede, og jeg
er umiddelbart af den opfattelse, at der ikke bør
ske ændring af de hidtidige decentraliserings-
bestræbelser som anført i spørgsmålet.

Spm. nr. S 86

Til *sundhedsministeren* (18/1 91) af:

Pernille Forchhammer (S):

»Har ministeren planer om at fremsætte et
nyt forslag til sundhedslov, som bl.a. giver mu-
lighed for, at kommunen kan uddelegere sam-
tlige ydelser, herunder hjemmesygepleje, til et
selvejende plejehjem, der skal fungere som lo-
kalcenter for ældreområdet i et af kommunens
lokalområder?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet med baggrund i en
konkret henvendelse fra Odder Kommune,
hvor man igennem en årrække har forsøgt at
omstrukturere ældre- og sundhedsområdet.
Kommunen har oprettet 6 lokalcentre, hvorfra
samtlige ydelser (hjemmehjælp, hjemmesyge-
pleje, fysio-/ergoterapi, madservice m.v.) til
borgere såvel i plejeboliger som i eget hjem ud-
går. Kommunen har i forbindelse med om-
struktureringen fået problemer med ovenstående.

Svar (23/1 91):

Sundhedsministeren (Ester Larsen):

Jeg har tidligere – bl.a. over for Sammenslut-
ningen af Diakonhjem – tilkendegivet, at jeg er
positiv over for regelændringer, der forbedrer
kommunernes muligheder for en smidig anvend-
else af personaleresourcerne og en fleksibel
tilrettelæggelse af indsatsen på hele sundheds-
området. Jeg tilkendegav derfor også, at jeg for-
ventede, at der i forbindelse med Folketingets
stillingtagen til sundhedslovsforslaget ville bli-
ve fundet en løsning, som kunne tilgodese både
kommunernes og de selvejende institutioners
ønsker på området.

Jeg er fortsat indstillet på at medvirke til en
løsning på det rejste problem. Det bliver imid-
lertid ikke i denne folketingsamling, at jeg
fremsætter forslag om den nødvendige lovgiv-
ning, og det vil derfor indtil videre ikke være
muligt for kommunerne at uddelegere samtlige
opgaver på hjemmesygeplejeområdet til en
selvejende institution.

Jeg vil tilføje, at de supplerende retningslini-
er fra november 1989 til hjemmesygeplejeret-
ningslinierne giver mulighed for, at hjemmesy-
geplejersker kan anvendes på institutioner, og
at personalet på kommunale plejehjem kan an-
vendes i hjemmesygeplejen. Der er således al-
lerede med de eksisterende retningslinier skabt
en større fleksibilitet for kommunerne med
hensyn til tilrettelæggelse af hjemmesygepleje-
virksomheden.

Spm. nr. S 87

Til *socialministeren* (18/1 91) af:

Pernille Forchhammer (S):

»Har ministeren planer om at muliggøre, at
en kommune konteringsmæssigt kan sammen-
smelte plejehjemsydelser og hjemmehjælp-
ydelser for gennem lokalcentre i en decentral ældre-
og sundhedsstruktur at kunne yde en mere flek-
sibel og behovsorienteret service til borgere
uanset boligform?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet med baggrund i en
konkret henvendelse fra Odder Kommune,
hvor man igennem en årrække har forsøgt at
omstrukturere ældre- og sundhedsområdet.
Kommunen har oprettet 6 lokalcentre, hvorfra

[Pernille Forchhammer]

samtlige ydelser (hjemmehjælp, hjemmesygepleje, fysio-/ergoterapi, madservice m.v.) til borgere såvel i plejeboliger som i eget hjem udgår. Kommunen har i forbindelse med omstruktureringen fået problemer med ovenstående.

Svar (24/1 91):

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Socialministeriet er opmærksom på, at opdelingen af det kommunale budget- og regnskabssystem på ældreområdet i stigende omfang opfattes som utilfredsstillende, efterhånden som kommunerne omlægger ældrepolitikken. En fleksibel anvendelse af personalet på tværs af de hidtidige foranstaltninger er et naturligt led i den igangværende omstillingsproces, hvorfor en sådan ny struktur må indpasses i budget- og regnskabssystemet.

På den baggrund har Socialministeriet over for Indenrigsministeriet, som er ansvarlig myndighed for det kommunale budget- og regnskabssystem, givet tilsagn om, at man vil være behjælpelig med en gennemgang af bl.a. ældreområdet med henblik på en konteringsmæssig opdeling, der i højere grad afspejler omstillingen i kommunerne. Indenrigsministeriet forbereder i øjeblikket et udvalgsarbejde med deltagelse af de kommunale organisationer om dette spørgsmål.

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at Odder Kommune i forbindelse med omstillingen på ældreområdet har problemer med konteringen. Jeg vil derfor foreslå, at kommunen kontakter Socialministeriet for at få klarlagt, hvilke muligheder der er inden for det nuværende budget- og regnskabssystems rammer.

Spm. nr. S 97

Til *arbejdsministeren* (22/1 91) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren overveje en ændring af iværksætterloven, således at ydelsen i det første år, som er det økonomisk sværeste for iværksættere, kommer til at svare til højeste dagpengesats mod, at ordningen forkortes med et halvt år?«

Begrundelse

På en iværksætterkonference i Horsens for

nylig kom iværksættere fra mange områder med bud på, hvordan det kunne sikres, at det, de satte i gang, kunne lykkes. Det kom bl.a. frem, at mange har de største udgifter det første år, hvorfor der var et ønske om en omlægning af iværksætterydelsen, således at beløbet bliver størst det første år, men at støtteperioden til gengæld bliver kortere. Samlet set vil der ikke blive tale om flere midler og derfor heller ikke en større udgift for staten.

Svar (25/1 91):

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Jeg har ingen aktuelle planer om at ændre iværksætterordningen.

Det er min opfattelse, at ordningen, som den er i dag, skal fortsætte uforandret i den resterende del af den periode, som forliget mellem regeringen og Socialdemokratiet om en forstærket indsats mod langvarig ledighed strækker sig over, det vil sige til udgangen af 1992.

Begrundelsen for mit synspunkt er, at ordningen er relativt ny, og at hele arbejdstilbudsloven for tiden er under evaluering, ligesom specifikke evalueringer af iværksætterordningen er under overvejelse. Når disse evalueringer foreligger, vil det være muligt at vurdere, hvordan ordningen i givet fald vil kunne forbedres.

Jeg vil dog medtage forslaget i det kommende arbejde med revisionen af hele arbejdstilbudsloven.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til sundhedsministeren og socialministeren [om psykiatriske patienter].

Af Torben Lund (S), Birgitte Husmark (SF) og Duetoft (CD) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 24/1 91).

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 36: